

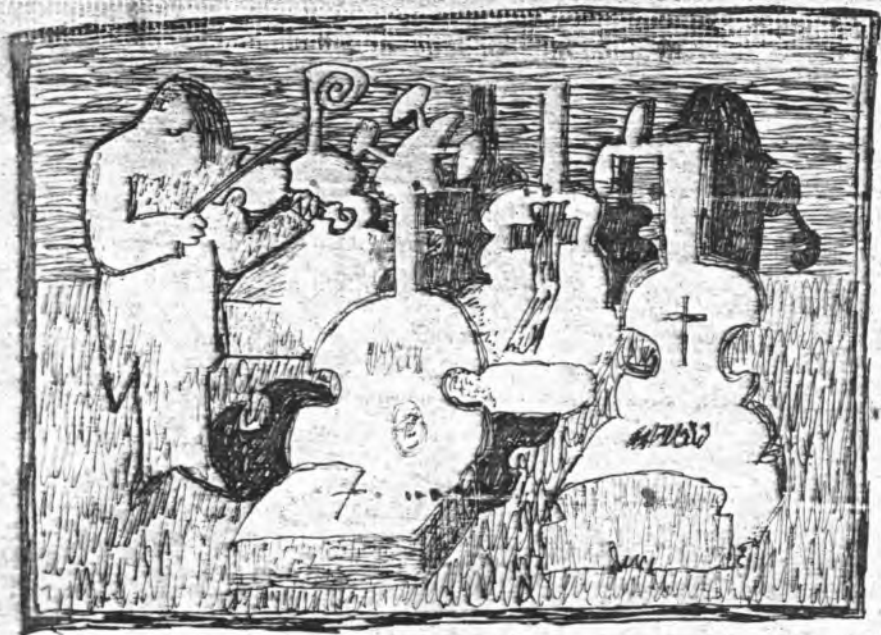
TŘETÍ

ČÍSLO

ZAČÍNÁME

... OD KONCE

MATIAS STUMP

Vybráno ze sbírky SEBEVRAŽDA 100% JINAK v 88%.

Svádník

vyměnil jsem Marcelu
za hřbitovní parcelu
teď okouzlen vlastním hrobem
v bouři běhám s hromosvodem

Podomý maniak

Co jsem se ho načekal
dnes konečně zaklepal
dobracky mi hrdlo stískl
radostí bych z toho výskl

Nespravedlnost

příslušník jsem nebo hnup
marně čekám na postup
špatně cení moji píli
zlostí překousnu si žily

Hlídač

jablíčka mu očesali
cítíl jak mu tuhnou svaly
zatvářil se pyšně
když se vrhal z višně

Pokud jej chcete ale pochopit, musíte se vrátit ke konci 50. let a připomenout si počinání J. Legena a Alana Kaprova či skupiny Fluxus. Uvědomit si vliv nejprogresivnějších forem umění 40. až 50. let action painting, kinetismu, nové hudby, popartu a v neposlední řadě reak-ualizaci směru z počátku století dadaismu.

Tedy podobně jako tomu bylo u pop-artu, kdy byly vytvářeny pohledy na skutečnost pomocí koláží a esembláží z každodenních mnohdy banálních předmětů našeho života, happening vytvářel koláže z lidského jednání podmíněné náhodou, tedy akce a situace byly jeho hlavními tvůrčími prostředky.

Poněkud odlišnější podobu našel u mezinárodní skupiny Fluxus, založenou v New Yorku roku 1962 z popudu vedoucího avantgardní galerie George Maciunase. Jejich činnost byla nejčastěji nazývána uměním - zábavou. Zde už se propojovalo umění výtvarné, hudební a literární. Jejich nejvýznamnější činnosti byly tzv. events-události, které byly v podstatě jakýmsi minimálními akcemi či mikro-happenings, obracejícími divákovu pozornost k primárním a nejjednodušším činnostem a vztahům. Důležitá byla i skutečnost odmítání všeho konvenčního a všeho co souviselo s buržoazním trhem.

Existovala ještě jedna podoba tzv. scénické happenings, které ale spíše navazovaly na formy totálního a imaginárního divadla /toto se ale vnykalo, jelikož happening odmítal jakoukoliv formu či návaznost na divadlo./

Toto tedy byla jedna reakce 50. až 60. let na postavení člověka v současném světě.

Ta druhá /do určité míry navazující a pokračující/ se nazývá "Performance" - provedení, výkon, představení, "Performer" - vykonavatel, umělec, akrobat. Performance se spíše pohybuje na hranici divadla, avšak přejímá pouze některé jeho formy /bezprostřednost, rozbití bariéry mezi vykonavatelem a divákem/. Na druhé straně se ale nesnaží vtahovat diváka do akce takovou měrou, jako happening a nevyužívá ani tolik náhody. Používá výtvarných, hudebních, tanečních i recitačních prvků. Do pop ředi, vystupuje princip umění jako komunikace, přímé a nezprostředkované, omezené však pouze na dobu trvání jednotlivých akcí. Akce mohou obsahovat celou škálu podnětů od ryze pohybových a výtvarných, přes symbolické a zároveň existencionální, až k rituálně magickým, mohou se dotýkat elementárně obrazových znaků a můžou končit u psychologicky silně působících gesta, rušic bariéry mezi tvůrcem a divákem. Jde zde jako v řadě uměleckých oblastí /body art, minimal art, Land art/ o senhu vrátit se zpět k výchozímu bodu. V tomto případě je oním výchozím bodem situace, kdy drama a tance byly určeny k tomu být provedeny performovány a ne provozovány, to, o to jde, je osobní, individuální zážitek každého účastníka.

Performanční hnutí se v mnohém postojí přibližuje postojí existencionálnímu. Především jeho kritickým odmítnutím ideí člověka "jako" pouhého výsledku, jako determinovaného tvora, o němž už není co říci. Jak v existencionalismu, tak v performanci se lidská spontaneita bouří proti manipulovatelnosti - ekonomickým, vědeckým a technickým normám.

A na závěr - divákovi je takto nabízeno dostatečně množství podnětů a prostoru, aby se napojil v nejrůznější rovině a významu zcela dle své osobní dispozice.

každý zvuk může být nazýván hudbou,
každý pohyb může být nazýván tancem,
tudíž by nemělo být hranic mezi uměním a uměním.

USA

John Cage

Laurie Andersonová HOME OF THE GRAVE /Domov statečných/

Dvaadvadesátiminutový performanční film L. Andersonové "Home" měl premiéru 25. dubna 1986 v New Yorku. Jde vlastně o její /dle kritiků nepřilíživě zdařilý/ režijní debut z vlastního koncertu. Krátkou dobu na to vyšla pod stejným názvem její LP deska s příměmí z filmu. Andersonová se narodila v r. 1947, pocházela ze šesti sourozenců. V jejich rodině se vytvořil jakýsi malý komorní orchestr a na Laurie připadly housle.

Návštěvovala columbijskou universitu, kde studovala dějiny umění a sochství. Soukromě hodiny však brala u minimalistického výtvarníka So Le Witta /jeden ze zakladatelů minimalistické výtvarné scény 60. let v USA/.

Její první performanční pokusy měly blízko k happeningům nebo tzv. events - událostem mezinárodní skupiny Fluxus. V jedné z proslulých galerií avantgardního umění Holly Solomonové zapojovala návštěvníky do pedivuhodných akcí, které si vymýšlela - dvře, na jejichž apodni straně byla magnetofonová hlava se zavíraly přes magn. pásek /toto později použila u svých tajuplných houslich; kde na směřce místo žini byl natažen právě magnetofonový pásek a v houslich zabudována magnetofonová hlava/ stoleček, který po doteku zazpíval atp. krom toho vytvářela kresby, fotografie, zvukové skulptury a experimentální poezii, kde začala spolupracovat s legendárním bestnickým básníkem Williamem s. Burroughsem a Johnem Giornem.

Její promyšlená hudba a hlavně její živé vystupování se dá shrnout pod dekonalé využití elektronické hudby s prvky nové vlny, minimalismu, neo-dada a rockové poezie /samozřejmě s návazností na avantgardní scénu 50. až 70. let, J. Cageho, K. Stockhausena, Fluxus, body music, P. Glasse, H. Monkovou/, Andersonová se právem řadí mezi přední osobnosti "performance art".

Jeden z jejích nejzdařilejších projektů v oblasti performance art je opera s názvem United States I-IV, kterou poprvé uvedla v celé její délce 360 minut v r. 1983. Jde o prolínání se zpěvu, hudby, monologu, pohybu a projekcí na plátno. Jistě kritička přirovnala její vystoupení k fantastice knihy L. Carrolla Alenka v říši divů.

Poprvé se objevila na SP desce r. 1980 se skl. "O Superman". Nahrála jí také na své T. LP Big Science stejně jako skladbu Born, Never Naked ze společně dvoj LP, W.s. Burroughsem a Johnem Giornem "You're the Gut i Want to Sheare my Honey With". Tato deska byla nejenom svým obsahem, ale i provedením kuriozitou, jelikož každému umělci patřila jedna strana a čtvrtá byla společná, lisovaná ve třech drážkách, takže při každém zpuštění záleželo na náhodě, koho uslyšíte./

Druhá deska s názvem Hr. Heartbreak vyšla roku 1984, na této desce spolupracuje s P. Gabrielem a kytaristou bulharského původu A. Belevem /K. Crimson, F. Zappa/. Jednu skladbu zpívá i W.s. Burroughs.

O rok později vydává pětialbum "United States Live" s takřka kompletním záznamem jejího života.

Její poslední deska je stejnojmenná jako titul filmu "Home of the Grave-1986".

Jelikož tady padlo několikrát slovo performance, které v našem podvědomí není ještě tak zakořeněno, i když vlastně toto slovo má dnes již v moderním umění svoji historii.

LAURIE ANDERSON

KOKOKU - Nr. Heartbreak - 1984

Jsem tu jen na chvíli. Pozoruju pohyb. Pozoruju chvěni.

... Kumowaku yamano. Watashino sakebi. Watashino koewo.

... Ushano kokoku. Watashiwa sokoni. Watashiwa asobu.

... Hora v oblacich. Výkřik. Můj hlas.

... Chrám statečnosti. Jsem tady. A ztracená.

Ríká se, že mrtví zas povstanou. A hle, právě přicházejí.

Kreatury z doby Ledové. A rivi na tebe.

Zděšení. Jaký to omyl. Ale říkáme: To chce klid.

Možná, když budem předstírat, že se nic neděje, tak odrud odtáhnou.

... Watashiwa sokoni. Watashiwa asobu. Newoboji. Newoboji.

... Kikunowa kobori. Watashino sakebi. Watashino koewo.

... Jsem tu. Ztrácím se. Ně oči jsou zavřené. Zavřené.

... Jsou tam ptáci. Řečemu naslouchají. Volání. Můj hlas.

/A přesto se všichni můžeme mýlit. Nebylo by to poprvé./

... Kumowaku yamano. Watashiwa sokoni. Watashiwa asobu.

... Kumowaku yamano. Watashiwa sokoni. Watashiwa asobu.

... Kumowaku yamano. Kikunowa kobori. Watashino sakebi.

... Hora v oblacich. Jsem tam. Ztracená.

... Hora v oblacich. Jsou tam ptáci. Řečemu naslouchají. Řev.

Ríkají, že svět se teď zmenšuje. Malý svět.

Ríkají, že člověk je teď vyšší. Vysoký člověk.

Ríkají, že hvězdy jsou teď bliž. Díky, šťastné hvězdy.

Jste tu jen na chvíli.

... Jikanwa bomaru. Usbano kokoku.

... Čas se zastavil Chrám statečnosti.

A na jedné velmi vzdálené hvězdě si slizské obludy prohlížejí nebe.

Místo rukou mají pancíře. A místo očí dalekohledy.

A říkájí: Pozorujte její pohyb. Pozorujte její chvěni.

Pozorujte její spáleniště.

A chvěje se. ... Watashiwa sokoni. Watashiwa asobu. Kumowaku yamano.

... Watashino sakebi. Watashino koewo. Newotoji. Newotoji.

... Jsem tam. Ztracená. Hora v oblacich.

... Pláč. Řev. Ně oči jsou semknuté. Semknuté.

Ale říkáme: Pozorujte náš pohyb. Pozorujte naše chvěni.

Jsme tak krásní. Jsme tak krásní.

Ríkáme: Sledujte, jak se hýbem. Sledujte, jak se třesem.

Jsme tak krásní. Potřeste nám rukama. Potřeste nám hlavama.

Třesou se nám kolena.

Jsme tak prima. Tim, že se hýbem. Tim, že se třesem.

Prohlédla si povolení k vystoupení, položila pár otázek pořadatelům a nakonec díky jí byly zase doklady u svých majitelů a mohly je hrát na srdci, aby občany této země.
Přemýšlím, jestli by nebylo dobré volat horkou linkou do nate a prosit Péna Boha, aby zasáhl ve jménu SPRÁVEDLNOSTI.
Faktem však je, že hra Sanatorium je druhý den zakázána jménem ZÁKONA.

"Teprve v boji zblízka se pozná, či právo je lepší ..."
/Jeanne d'Arc/

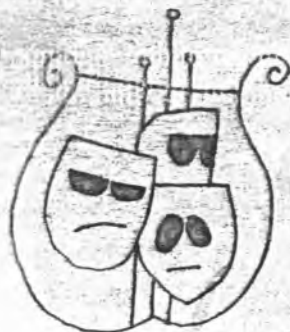
• BEDŘIŠKA

KDYŽ SE DVA PEROU,
TŘETÍ ...

Podle zaručených zpráv, ze zdrojů samozřejmě nejmenovaných, proběhla ke konci května u obce Henčov, v plenéru, generální zkouška avantgardní hry ministerstva vnitra "SBORY NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI KONTRA DEMONSTRUJÍCÍ OBČANÉ", která je v poslední době velmi oblíbená.

Prostor pro účinkující byl vyhrazen načrtnutým půdorysem náměstí Míru v Jihlavě, kde vystoupili v hlavních rolích: Dělnická Pěst - Sborny národní bezpečnosti /kostým: plexištítý, import-obušky/, Demonstrující Živly - Lidové milice /kostým: obvyklý/.

Na výkonech účastníků bylo vidět, že zkouška zřejmě přinesla kýžené ovoce /sic prohnilé/, ale vzhledem k dětinské radosti s pohybu a kostýmů /převážně u Dělnické Pěsti/, která chvílemi znevažovala důstojnost celé akce, s obavami očekáváme premiéru tohoto souboru.

TEATR SNŌW

Je neděle 14. května, čtyři hodiny odpoledne. Do Jihlavy přijíždí polské pouliční divadlo z Gdańska TEATR SNŌW. Erší. V šest večer mají hrát na Jakubském náměstí "Drogy do ráje". Déšť stále víc sílí, takže nakonec je dohodnuto, že budou hrát v pondělí dvě představení u nákupního střediska "Vysočina".

Slyszalem ten glos nieraz we śnie
I, co dziwiejsze, roumialem mniej wiecej
Nakaz albo wezwanie w nadziemskim jezuku:

zaraz dzien
jeszce jeden
zrob co mozesz.

"W DRODZE DO RAJU" hrají beze slov, hranice mezi sny a realitou jsou setřeny, diváci jsou uprostřed děje a zároveň snad každý cítí jak je sám do děje vtahován, živé kulisy a živé obrazy, které spojují všechny dohromady více než slova.

"Czlowiek na to wspólnego z nebem, że i jego równie jak aniola wnetrzę urzadzonym jest na podobienstwo nieba i że on także staje sie obrazem nieba o tyle o ile trwa w dobrem milosci i wiary."

Emanuel Swedenborg

Na scénu přišlo pouliční divadlo SBORU VEŘEJNÉ BEZPEČNOSTI a Jihlava tak okamžitě ztrácí ten chvilkový statut kulturního města, o demokracii snad ani nemluvíme, ta je někde utlučená pendrekou. Hrají převážně se slovy, o to méně srozumitelně. Chvillemi jakoby se pokoušeli o absurdní divadlo. Když ale zabaví pořadatelům občanské průkazy a od herců vyberou pasy, vypadá to, že hru sopsal pisálek bez vyšších ~~stax~~ ambicí. Na scénu je též přizvána inspektorka odboru kultury ONV, když pořadatelé OKM nejsou dost dobrou ideovou zárukou aby představení obhájili. Svoji přítomnost vysvětlují "soudruzí" anonymními telefony, jejichž aktéři se zřejmě polekali anděla a představení pochopili jako údernou agitku do církve. Idioti. Nejvíce je mi líto těch dětí, které všemu přihlíží, mám strach aby se jim nepokazil "vкус". Ale nakonec se přiklání na stranu anděla, protože mu přínášší do autobusu bombóny a cukrovinky. K závěru byla přizvána místopředsedsydkyně ONV paní Zvěřinová, kterou příslušníci ~~z~~ přivazili z domu.

uvědomil jsem si nejednou, jak hluboká asi musí být občanská nespokojenost, když se toto mohlo ~~st~~ stát. Občaloca cituje můj výrok na adresu státních orgánů, že situace je vážná. Jakkli jsem našim představitelům dokonce, že je vážnější, než si myslí. 16. ledna jsem náhle pochopil, že je vážnější, než jsem si myslel já sám.

Jako občan, kterému záleží na tom, aby se naše země rozvíjela v míru a pokoji, pevně věřím, že si státní moc z toho, co se stalo, vezme konečně ponaučení a zahájí důstojný dialog se všemi složkami společnosti a nikoho nebude z tohoto dialogu vyřazovat s tím, že ho bude označovat za antisocialistu. Pevně věřím, že se státní moc konečně přestane konečně chovat k nezávislým iniciativám jako ošklivá dívka, která rozbíjí zrcadlo v domnění, že je vinna jejím vzhledem. Proto také věřím, že nebude znovu bezdůvodně odsouzen.

Necítím se vinen, nemám tedy, čeho bych litoval, A budu-li potrestán, přijmu svůj trest jako obět dobrě věci. Opět, která je nicotná ve světle absolutní oběti Jana Patočky, jejíž výročí jsme si chtěli připomenout.

Prohlášení Václava Havla před soudem 21. února 1989

Pani soudkyně, k jednotlivým bodům obžaloby jsem se dostatečně v
vyjádřil v průběhu přelíčení a vyšetřování, nebude se tedy opakovat
a shrnu své stanovisko.

Dominám se, že mi nebylo prokázáno ani podněcování, ani stěžo-
vání výkonu pravomoci veřejného činitele. Považuji se tedy za nevin-
ného a žádám, abych byl osvobozen.

Rád bych se ale závěrem vyjádřil k jednomu aspektu celého pří-
padu, o němž dosud nebyla řeč. V obžalobě se říká, že jsem se snažil
sastříti skutečný, protistátní a protisocialistický charakter připravo-
vaného shromáždění. Tímto tvrzením, které ostatně není a ani nemůže
být čímkoli konkrétním doloženo, je mému jednání přisuzován politický
cil. Te mi opravňuje k tomu, abych se zabýval politickou stránkou
celé věci.

Především musím konstatovat, že slova "protistátní" a "proti-
socialistický" už dávno ztratila jakýkoliv semantický smysl, protože
se během svého mnohaletého a zcela svobodného používání stala nálepkou
pro všechny občany, kteří jsou moci ať už z jakéhokoli důvodu nepoho-
dlní, a to zcela bez ohledu na jejich politické smýšlení. V různých
fázích svého života byli tímto slovy charakterizováni dokonce i tři
generální tajemníci Komunistické strany Československa: Štánský, Husák
a Dubček. Dnes jsou těmito etiketami označovány Charta 77 a další nezáv-
islé iniciativy, samozřejmě opět jen proto, že je vláda jejich pů-
sobení nepřijemná a že cítí potřebu je nějak diskvalifikovat. Tomuto
částe jazykovému způsobu politického ocenění se nevyhnuje, jak patrně,
ani má obžaloba.

Jaký je tedy skutečný politický smysl toho, co děláme? Charta 77
vznikla a působí jako neformální společenství, které se snaží sledovat,
jak jsou v naší zemi respektována lidská práva a jak jsou upraveny
příslušné mezinárodní paktů, případně Ústave Československé socialistic-
ké republiky. Ivančet let Charta 77 upozorňuje státní moc na vážné
rozpory mezi přijatými závazky a společenskou praxí. Ivančet let pouka-
zuje různé nezdravé a krizové jevy, na porušování ústavních práv, na
svévůli, nepořádky a nekompetentnost. Touto svou prací Charta vyjadřuje
mínění značné části naší společnosti - jak nám příležitost vědět, co
převládá. Ivančet let nabízíme státní moci o těchto věcech dialog.
Ivančet let státní moc na naši iniciativu nereaguje a jen nás za ni
zavírá a pronásleduje. Přitom sama dnes přiznává četné problémy, na které
Charta poukázala už před léty a které rovněž byt už dávno řešeny, kdyby
byl na její hlas brán zřetel. Charta vědecky zdokumentovala nenávilost a
zákonnost svého působení. Nikdy nebylo jejím programem a cílem organizo-
vat pouliční nepokoje. Nejednou jsem veřejně upozorňoval na to, že mírn
respektu k nekonformním a kritickým smýšlelím občanu je ukazatelem
respektu k veřejnému mínění vůbec. Nejednou jsem již řekl, že trvalé
neúcta k pokojným projevům veřejného mínění může nakonec vyvolávat jen
sběle viditelnější a důraznější protesty společnosti. Nejednou jsem
řekl, že nikomu nepomůže, bude-li vláda čekat na to, až začne lidé ne-
monstrovat a stávkovat. A že se tomu všemu může snadno předejít vzájem
dialogem, kde budou slyšet i kritické hlasy.

Ušným úvchám tohoto druhu nikdy nasloucháno, a dnes tedy soudobá
moc sklízí setbu svého vlastního pyšného postoje.

Připrám se k jedné věci. V pondělí 16. ledna jsem chtěl poslat
Václavské náměstí ihned poté, co budou u sochy sv. Václava položeny kvě-
tiny k uctění památky Jana Palacha. Setrval jsem tam nakonec až do polední
hlavně proto, že jsem nevěřil svým vlastním silám. Stalo se totiž něco,
co by mě bývalo ani ve snu nenapadlo. Zeela zbytečně záran bezpečnosti
proti těm, kdo chtěli v tichosti a bez jakéhokoli publicity květiny k
soše položit, vytvořil okamžitě ze zcela neodolných chodců protestující
kavku.

ONV Havlíčkův Brod
odbor kultury

Vážení soudruzi,

dne 20.11.1988 byla v Havlíčkově Brodě založena iniciativa Havlíčkova mládež. Toto volné sdružení shromažďuje všechny mladé lidi z Havlíčkova Brodu a okolí, kterým není lhostejný způsob života mladých v našem okrese, potlačování jakékoliv jejich spontánní a tvůrčí aktivity, represe proti některým z nich a nedostatečná možnost osobní seberealizace vůbec. neposlední řadě též chceme upozornit na chyby a přehmaty okresní kulturní politiky s tím související.

Formou pracovních brigád, ekologických akcí, společenských akcí a pořádáním kulturních pořadů chceme bojovat zejména proti nudě a nezájmu o cokoliv, který se v poslední době u nás nebyvale rozrostl.

Havlíčkova mládež apeluje na právo svobody slova a tisku, zaručené Ústavou ČSSR, aby mohla informovat okolí o své činnosti.

S pozdravem

Dne 28.8. 1989 se konala již tradiční Zahrada, organizovaná OKM a OKS na zahradě jihlavského domu pionýrů.

Mezi silně amatérskou tvorbou a líbivými vějičkami za tučný peníz na prodej se daly objevit i některé perličky:

Manželé JITKA a JOSEF HRDLÍČKOVÍ, oba pečující v zaměstnání o fyzickou stránku jak člověka, tak i němě tváře a dle jejich tvorby nezanedbávají ani psychično-lidské nádoby. Ke své tvorbě mají profesionální přístup, o čemž svědčí úroveň zpracování výtvorů. Jitka pracuje s fotografickým médiem, kterého používá jako ostnu, jež vydražuje k meditaci nad mezilidskými a principiálními vztahy, nejen v naší společnosti.

Z vystavených prací - Bermudský trojúhelník: do trojúhelníku zakomponovaný pohled na ženské pohlaví; Emancipace: akt ženy v pohybu, rozdělený na několik částí /autorka Emancipace "neumožňuje ženě svobodnou volbu"/.

Josef odlévá skulptury menších rozměrů z cínu a umělého kamene, které s lehkou ironií obnažují člověka.

Z vystavených prací - Řetězení: figura z cínu s poměrně hrubou strukturou, z ní visící či čnějící řetězy /přetřhané?/;

Zvon vyzn/vění: z cínu ženské figura, jejíž boky tvoří tělo zvonu do něhož je za nohy zavěšena mužská figura /srdce zvonu/ se znatelnou erekcí; Eva: jablko z umělého kamene a cínu.

ŠKOLNÍ DRUŽINA ZŠ LENINOVA, děti se svojí samozřejmou bezprostředností nalepily průmyslový artefakt z textilie ve tvaru ruky na papír, jež vykraslily zkratkovitě akvarelem a celá vzniknuvší díla vybavily vtipnými názvy, vznikly práce blízké Joano Mirovi nebo Jeanu Arpovi.

ALOIS ŠIMKA - je dopisovatelem některých oficiálních občasných /dokonce i Jiskry/. Vystavoval nepáditě koláže /jejichž provedení bylo bohužel velice slabé/ a kaligramy, které publikoval již v roce 1948 v období, kdy nesmělo vycházet žádné tištěné slovo a tak milý pan Šimka publikoval své básně v podobě obrázků.

ALEŠ KOUTNÝ - udává rytmus ve skupinách Léčba migránou a Zavodnička pětka, místopředseda Pervers-klubu a spalovač mrtvol, přesně tyto tři prvky se projevíly v jeho třech olejích - hudba, vize nahého těla a neustálá přítomnost smrti. Jedno plátno a dva sololity měl instalované s doplňkem klarinetů na zemi, což vytvářelo příjemná zátíší. Na plátně rozehral stínobru Malé noční hudby, nástrojů zakončených šibenicí a apokalyptických nasek. V této práci převládala černá, bílá a různé odstíny modré, autor ještě zachovává torzo prostoru.

Tiché uličky I a II - prostor zmizel a objevily se kulisy domů v různých barevných tónech, které přestože oživeny poetickou figurkou působí tichy. Pozadí je černé do něhož ustí Alice, ustí do nicoty.

VIT KRAUS - představil "Anarchy-Art".

Dva zpoetizované a přefiltrované plakáty nešl vedoucí strany, Červený sedý zakal a Zelený sedý zakal - lepené barevné papíry na černou čtvrtku, Paobraz - šedý papír s textem na černé čtvrtce, podobizna Spalovače mrtvol a Plivatko - akvarelem provedený diktátor, na kterého si konzumenti mohli plivat.

Ještě by stali za zmínku dvě autoři, aťe buďto jméno nebylo čitelné, nebo dotyčný nebyl k nakousnutí.

K uvědomění vašich pravých jmen a kontaktu na skupinu. Píseň, jako jste vám tím vydal do rukou komunistů. Opět mě klivě obviňujete. Vaše jména a adresa jsem získal z publikace "ROCKFEST 1967, 2. ročník Festivalu zahraničních rockových skupin 24. - 26. 4. 1967, Palác kultury, Praha, hlavní pořadatel Český ústřední výbor SSM, informace o účinkujících, vydáno pro potřeby tiskového informačního střediska". Pokud máte takovou důvěru v Český ústřední výbor SSM, je to vaše vůle. Já chci jen upozornit, že nad takovým děním kolem Rockfestu má stovprocentní kontrolu i StB. K té mluvě mít taky důvěru, myslí to s tebou a také podobnými dobře. Když už jim ale pověříte svoje jména a k adresa, neobviňujte jinné a ohrožování vaší bezpečnosti. Kdysi Album "Obyčejní hrdinové rozbitých dětí - a měli byste vědět, že jak jednou pustíte nahrávku mezi lidi, její další šíření je už nekontrolovatelné /neštěstí pro nezávislou kulturu/ - a navíc jste pořád Obyčejní hrdinové hráli v ST. rocs na Rockfestu. Jak když se tedy můžete obviňovat, že se rozbitování tohoto alba bytá mohl skupina vystavit nebezpečí Mirochodem, jakým způsobem určíte, jestli ti o nahrávku píše "správný" člověk nebo "kdejský idiot"? Kasi pankáčů nejsou idioti? Nebo: "... je to úplně opak toho, co chcete." Když to, co děláte, není určeno lidem, co tedy chcete? Z celého dopisu jsem ta při největší snaze nepochopil. Takle: "Válka byla - v těchto Glvodech - zneužitá na 1969." Protože jsem vašeho alba "The War" rozšířil po Československu několik desítek lidí, domnívám se, že jste dnuš "to značné míry i noji učilarem. Vid, že jste se s o to nepohodli. Nechtěl jsem to také proto, že ho s o to půlko předt, ale proto, že jste považují za hudebně a textově nejvýznamnější skupinou v ČSSR. Taky si ovšem myslím, že to jsou a vášim vlastní prvy - lařině stylizace, vnitřně nemáte s punkem nic společného. Aneb s o nechtěl. Zajímalo by mě, kým a jakým způsobem byla "Válka" zneužitá? Jak byla využita ve skutečnosti? Řekněte mi, že se vám záměr podařilo dostatečně obsačně realizovat?

Co se třís vaší diskografie, která opravdu patří k tomu, na válce. Při rozpravě vaších nahrávek jsem vycházel s toho, že skutečně existuje, a v to jsou ještě konkrétnější a vášim k tomu, že se s některými nahrávkami, které máte k tomu, že se šíří, jsem potkal. Takže k obecně kritičtějším textům přílohy.

- J. K otázce nebo "byrnou". Vid, že se s o "Válka", ale hudební stránka je vzhledem k odu způsobu práce s odu využitím, ale jistoty k realizaci je politická, ne obchodní. To vid, když, tak je nehotov vidit. Pokud chcete dokazy, má to by: a/ výava v mém ústředním seznamu, aby lidé například také šifili
- b/ cenové preferování určitých nahrávek vzhledem k odu, aby se podpora kvalitní rockové tvorby
 - c/ uvědomění kontaktů na skupiny a výava, aby jim lidé sami psali o nahrávky a koncerty a tímto způsobem podporovali vnitřní vnitřní starost o šíření své tvorby do vlastních

první příjem k tomu dopisu i rozšiřovací pásku s vašim albem "The War". K obsahu dopisu jsem původně neměl v úmyslu se vyjadřovat, protože nahrávky, které obsahuje, by měly být snadněji klopáku jasně a brzo mě napovíjí. Chci jen říci proto nechat světejně bez komentáře. Poslední jsem o obecné soudnosti přece jen zepochyboval a rozhodl se pro otevřenou odpověď, i když si o konečném efektu u lidí tobě podobných nedělám absolutně žádná iluze.

1. Obviňuješ mě, že jsem nedodržel dohodu, že přestanu šířit vaše nahrávky, které jste sami pro rozšiřování nepřipravili. Nemluvíš pravdu. Při vašem brněnském koncertě jsem též sám vyhledal, vysvětlil ti, že nemám zájem šířit mezi lidi nahrávky méně kvalitní, pokud existuje možnost získat nahrávky lepší. Dohodli jsme se proto, že ti pošlu dvě pásky, na které mi přišlo z originálů nahráješ alba "The War" a "Obyčejní hrdinové" a já zastavím rozšiřování alba "Reálný punk kontra reálný hnůj/ Live in Petul 87". Nahrál jsi jen to první a tím, že druhé nedostanu, protože jsem nastavil rozšiřování svého koncertního LP. Změňuješ vědomě příčinu a následkem, navíc naprosto zbytečně. Rozšiřování vašeho koncertu, třebaže pravděpodobně nejlepšího, by ztratilo smysl a lidé by o něj neměli ani zájem, kdybych měl vaše LP "Obyčejní hrdinové". To obsahuje vše, co je na koncertní verzi a ještě jednou tolik dalších skladeb, vše ve studiovém provedení, nehleď na to, že alba 2x22:30 šifrují na kazetách Engleton C 45 a 2x45 na kvalitnějších zahraničních C 90, což je rozdíl, který bere každý v úvahu /nehleď k cenovým relacím/. To na vysvětlenou k tomu, mluvíš, když už ses rozhodl navěřit mému slovu. Nechtěla jsem ovšem, aby ses se mnou domlouval na spolupráci. Doufám, že ti nemusím říkat i to, že od této chvíle si budu vaše nahrávky opatřovat z jiných zdrojů, což je škoda pro mě, pro vás a hlavně pro lidi.

2. K textové příloze alba "Reálný punk kontra reálný hnůj/ Live in Petul 87". Píšu tam jako v textových přílohách všech ostatních rockerů a folků, jejichž nahrávky rozšiřuji u kda znám adresu, doslova toto: "Pokud budete mít zájem o jejich vystoupení /stejně jako spřátelená skupina "Závodníčka pětka" nejsou druzí/ nebo o soukromé nahrávky včetně studiových, pište jim doporučeně + doručenka!" Tak nebo podobně to dělájí neoficiální skupiny na celém světě. Že k tomu česká alternativa do dnešní doby nedošla, to je sice šokující zjištění, alespoň pro nezavěcané, ale má s tím obviňovat nemusíš. Píšeš, že nechcete, nemáte zájem, aby vám lidé psali o vaše vystoupení nebo o nahrávky. Pro koho to tedy, Budo, děláte, když ne pro lidi? Co je to vaše "pravé poslání", kterému podle tebe svými aktivitami tak škodíš? Ohrožují tím vaši snahu prodat se komunistům za česku v rámci Rock debut?

PAMATUJME SI,

ŽE ORGÁNY SNB NESMĚJÍ NIKOHO VYSLÝCHAT "JENTAK", ALE VŽDY POUZE V RÁMCI OBJASŇOVÁNÍ KONKRETNÍHO TR. ČINU (PŘEČINU NEBO PŘESTUPKU), PŘÍPADNĚ PŘI PÁTRÁNÍ PO HLEDANÉ ČI POHŘEŠOVANÉ OSOBĚ ČI VĚCI, A VYSLÝCHANÉMU MUSÍ SDĚLIT, O JAKOU VĚC JDE. POUZE V TOMTO RÁMCI SE MŮŽE VYSLECH KONAT. VYSLÝCHAJÍCÍ MUSÍ TAKÉ VYSLÝCHANÉMU ^{SDĚLIT} JAKO KDO JE VYSLÝCHÁN A POUČIT HO O JEHO PRÁVECH A POVINNOSTECH. VYSLÝCHANÝ MŮŽE ŽÁDAT, ABY MU BYL PŘEDLOŽEN ZÁKON O SNB, PŘÍPADNĚ TR. ŘÁD, ABY SE O SVÝCH PRÁVECH A POVINNOSTECH PŘESVĚDČIL A HLAVNĚ SI ZAPAMATUJEME, ŽE VE STYKU S ORGÁNY SNB PLATÍ VÍC NEŽ KDEKOLIV JINDE PRAVIDLO

"MLČETÍ ZLATO" !!

potvrdil srovnáním s Estonci, kteří posledních 600 let prožili v podobných poměrech.

- Tedy se totiž naskytá otázka, jestli tenhle národ ještě nepomněl stít hrdiny ...

On je většinou ctí až po smrti, že si je dá do čítenek, třeba Karla Havlíčka Borovského, ale za jejich života, si myslím, že se spíš snaží zlikvidovat, aby se před nimi nemusel stydět. Mám pocit, že to je zase přirozená instinktivní reakce těchto lidí. Oni uvažují podle mě takhle: ten se chová přesně opačně než já, za předpokladu, že je ten dobrý, potom já musím být tím špatným... A jak chtít po Čechách, aby se chovali jako chlapi, když většina z nich v životě žádného chlapa neviděla? Jak chtít po mladých, aby se chovali jako lidé, když doma to neviděli?

X X X X X X X X

- A co zdroje financí?

Vzhledem k tomu, že počáteční kapitál nutný na zahájení této akce je minimálně 100 000 Kčs, požádal jsem aktivisty Charty - já jsem jedním z nich - tedy vyloženě lidi z vedení Charty, o nějaké dotace. A za několik let ~~zase~~ jsem nedostal nic. A když jsem neustále naléhal, bylo mi řečeno, že to prostě není možné, ať tedy dělám něco méně finančně náročného.

- Proč na to není? Z jakého důvodu?

Osobně si myslím, že na to je. Peníze jsou, ovšem je dostávají nepřeví lidé, popřípadě lidé, kteří je v podstatě nepotřebují: Jsem přesvědčen, že spisovatel nemusí být příliš dotován, protože psací stroj si může koupit za svoje, papíry také. Já si myslím, že v době finanční krize není nutné zvyšovat jejich životní úroveň. Pokud ovšem k té činnosti nepotřebuje finančně náročné vybavení. abych byl ale spravedlivý. Já třeba dostávám už tři roky finanční podporu. Bilo to 350 až 360 TK, dvakrát ročně. V posledním roce mně byla zvýšena na 800 TK, rovněž dvakrát ročně, což jako soc. pomoc není špatné. Já však tuto podporu do haléře vracím do svých aktivit.

/ Nahráno v květnu 1967/

řekl bych - o něm se těžko mluví, je rozporuplný... Ale především má jasno politicky, ví dobře, v jakém systému žije a co ten systém od umělců požaduje, jakými prostředky na ně působí, aby do toho, co chce...

- Myslíš, že zavření členů vedení Jazzové sekce bylo jejich chybou nebo že k tomu muselo dojít ?

Nemyslím, nemuselo k tomu dojít. Jazzová sekce se velmi úzkostlivě snažila nepřekračovat rámec daných zákonů, ovšem na druhé straně věděla, že kdyby je vůbec nepřekročila, nemůže existovat, nemůže pracovat. A bylo pro ni důležitější pokračovat v činnosti, především pro pana Srpa, na kterém, myslím, Jazzová sekce stojí a s nímž padá; pro toho bylo důležitější se na ty lidi nevykašlat / ke konci měla JS skoro 8000 členů / a pan Srp věděl o své odpovědnosti k lidem, jimž tvořil jeden z mála článků mezi nimi a světovým kulturně-politickým děním / když není JS, jsou ti lidé skutečně vydáni na pospas oficiálním komunistickým médiím, protože se sami o sebe a svůj rozvoj většinou postarat nedovedou /.

- No, a co historické skutečnosti československého a předtím rakousko-uherského vývoje?

Myslím, že je to to, co tento národ formulovalo, protože 300 let se tady za každého režimu srážely hlavy nejcharakternějších lidí s nejpevnějšími zásadami, páteří - a podle mne tímto způsobem došlo vlastně k takovému přirozenému výběru. Snad to byl T. G. Masaryk, kdo před 80 lety o Čechách prohlásil, že jsou lobejským národem. Myslím, že dnes už by o nich tak slušně nemluvil. Milan Kundera zase klasifikoval českou mentalitu, když prohlásil, že jsme národem s duší žery. Mám možnost sledovat Čechy, když o něco jde, např. jak reaguji na výzvy k podpisovce atd. a Kunderovo hodnocení se mně zdá opravdu výstižné.

- Přirozené vymýcení pevných povah?

Asi tak. Prostě kdo měl pevný charakter, buď zahynul, nebo ho morálně zlomili, a přešli jen ti nejslabší, takže po těch 350 letech teroru je dnes ten národ geneticky natolik poznamenán. Že by asi zase řadu generací trvalo, myslím ve svobodné společnosti, než by se v národě vypěstovalo normální morální podvědomí. Že by znovu pravda znamenala pravdu, lež lež a poctivost poctivost. Dnes si myslím, že ty pojmy úplně jiný obsah, a kdyby se o těchto kategoriích bavil třeba normální Čech, normální český intelektuál, s normálním holandským intelektuálem, asi by si velmi obtížně rozuměli. Mluvil jsem o těchto otázkách...

- Honoruješ návrky na obálky ?

Většina lidí to dělá více-méně zadarmo, jsem s nimi ovšem domluven, že jim za to zdarma nebo jen za cenu materiálu, což je pro mě časově nejvýhodnější, nahraju to, co oni budou chtít. Takže je to forma určité výměny.

A důležité je, že dávám přednost výměnám nahrávek, knih, časopisů atd. Takže, když někdo tvrdí, že mi jde o kšeft, o prachy, je to nesmysl, protože v každém mém seznamu zdůrazňuju, že mi jde především o výměnu - tzn. když kritikové chtějí získat mé nahrávky, stačí jediná věc: aby chodili po koncertech, nahrávali a nabízeli mi to, pak jakoukoliv moji nahrávku dostanou zdarma včetně textové přílohy a obálky. Kdybych na tom chtěl skutečně vydělávat, tak ty výměny nebudu preferovat. Kromě toho všechny vlastníky nahrávek neustále vyzývám, aby je rozehrávali všem svým známým. Že je to jejich určitá povinnost. To stejné s knihami, časopisy i jakoukoliv samizdatovou produkcí. Snažím se tedy lidi donutit k tomu, co každá komerční firma zde i ve světě trestá. Tak komu tady jde o kšeft ? Moje heslo je: Půjčuj, rozmnožuj, rozšiřuj !

- A co preferuješ v hudbě ?

Rozhodují dva základní body. Snažím se propagovat věci, které jsou tu potlačovány, a za druhé: aby to bylo dočasně. Čas v tom vzniká rozpor.

Většina umělců to podle mě nemá promyšlené, sou to spíš instinktivní reakce a postoje - proto jsou ti lidé schopní lézt ode zdi ke zdi. Oldřich Janota - i když mám pocit, že podle některých měřítek je nenormální - nevím, protože si jeho tvorby šíleně vážím - nevím, jak ty jeho stavy popsat. Ale je možné, že Janota měl své texty dost dobře promyšlené, i když dnes se zdá, že to současně taky mohla být dost pocitová záležitost. Nevím. O Janotovi je těžké mluvit. Není to ale jen můj problém. Do dnešního dne totiž ještě nikdo nebyl schopen napsat jeho profil, rozbor textů, hudby atd.

- Myslíš, že tu neexistuje nikdo s čistým štítem, kdo by si ani uvnitř sebe nestavěl hranice ?

Mluvíš o oficiální scéně nebo všeobecně ?

- Zajímalo by mě to spíš všeobecně .

Všeobecně jsou tu takoví lidé : třeba Mikoláš Chadima má tyhle věci hodně promyšlené a díky tomu, že on není instinktivní zvířátko, jeho tvorba má neustále vzrůstající kvalitu. Za posledních 10-15 let jde stále nahoru. To je dost vyjimečná osobnost,

oá otce a nezlikvidoval bych s matčiným vědomím rodinné úspary, nebylo by vůbec možné tuhle činnost organizovat a pak v ní pokračovat. Jazzová sekce, Charta 77 nebo underground do těchto aktivit nikdy nedalí něco, co by stálo za zmínku. Undergroundovi prominenti dokonce dokázali úspěšně prochlastat i ty prostředky, které sem poslaly různé dobročinné organizace a jednotlivci ze zahraničí, právě na humanitní pomoc a kulturní aktivity.

- Matka žije tady ?

Tady. - No, aparatura, se kterou pracuju, i když v zahraničí se už 10 - 15 let nevyrábí, ta stála, když jsem ji kdysi pořizoval, podle dnešních cen okolo 100 000 Kčs, obrovská částka je i v nahrávkách. Než vznikne nějaké album, pracuje se s několika nahrávkami té skupiny, každý pásek / točí se většinou na 18-ku pásek a na 19-rychlost/ stojí 25 0 Kčs /i víc/. Nahrávka je ideální ze šesti koncertů, tzn.dáš i 200 Kčs jen za materiál, který je mrtvý, z toho se peníze nikdy zpátky nevrátí/originály se archivují a ukrywají, z toho se pak dělají rozehrávací pásy/. Já pracuji s půlstopovým magnetofonem Revox a rozehrávky taky dělám půlstopé na 19ku rychlost, tzn. když dělám dvojalbum/ tj. 90 minut/, potřebuji dvě 15ky cívky - jedna Emgeton LH stojí 165 Kčs. Takže příprava vlastního rozehrávacího pásku mě stojí 330 Kčs - čili zase materiál, který mi bude ležet - v tom už je přes 15 stovek.

- Všechno děláš sám ?

Teď už sám. Takže abych to všechno stihl, rozehrávám originální rozehrávací pásek z Revoxe na několik magnetofonů současně. Abych tedy byl schopen nahrát nové album 2 x 45 minut na 5 cívkových a 3 kazetové magnetofony /potřeboval bych ovšem tak 4 - 6 kazeťáků, šetří to čas/, potřebuju 5 pásek / 2 po 95Kčs, 3 po 165 Kčs/ a tři kazety C90-ky po 105 Kčs, čili skoro 1 000 Kčs dohromady. A tak, sniž bych vydělal korunu, album mě přišlo na 1 500 + 1 000, t.j. 2 500 Kčs. Teprve od tohoto okamžiku se mohou vynaložené prostředky začít vracet, Kromě toho musím udělat obálky a textové přílohy - to jsou také hodiny práce, spousta peněz a shánění lidí, kteří mohou navrhnout obálky - to je hlavní problém. Textové přílohy dělám sám, což chce zase se sluchátky na uších všechno pořádně poslechnout, odstopovat, sepsat a nechat opsat na stroji, na xeroxu zmenšit, rozstříhat a poslepovat do konečné podoby, znovu zmenšit a rozmnožit. Je to nekonečné práce, mám pocit, že kdybych použil jen materiál, jde to do tisíců. Na přípravu jednoho alba připadá asi 1 000 až 3 000 Kčs, když nepočítám práci a čas.

sdílení apod., bylo to všechno komponováno na psacích strojích. Tedy měli lidé strach pracovat s jinou technikou a nebyla ostatně k dispozici. Teď už se situace naštěstí trochu zlepšila. Alespoň pro někoho.

- Jak se to dostalo ven ?

Mezi brněnskými undergroundovými ožralci je spousta informátorů s vlastními škaloupy. Nejučinnější je podstrčit dotyčnému falešnou informaci, která se ti vrátí.

- Mohl bys ty finanční záležitosti uvést na pravou míru ?

Bez problémů. Co se té muziky týče, zdá se to být na první pohled šíleně výhodná záležitost.

- Slyšela jsem o 180 Kčs za kazetu ...

Bývaly ceny 180 Kčs za devadesátku, včetně obálky, textové přílohy, balného a poštovního, dnes je to 150 Kčs za devadesátku a 120 Kčs za šedesátku, 90 za C45 kompletní. Za pásky je to zhruba podobně. Lidé si myslí, že je to zlatý důl, no, tak já můžu říct, že v systému, jakým já pracuju, ta záležitost je vlastně prodělečná. Vydělal bych, kdybych místo 250 alb u nás dnes více či méně nepovolených, nedoporučovaných skupin, které mají problémy, šířil 10 až 20 alb skupin, o které je momentálně velký zájem. Pak bych mohl říct, že se mi tato samizdatová činnost finančně vyplácí. Ovšem zájem o ostatní neoficiální scénu je mezi lidmi velmi nízký. Abych zaplatil všechny náklady spojené s touto aktivitou, potřeboval bych v průměru prodat od jednoho alba 10 až 15 kusů. Pak bych pokryl všechny náklady a získal i takový finanční přebytek, abych mohl připravovat i další věci. Bohužel, normu 10 - 25 kusů dosahují jen u poměrně malého počtu titulů, nikdy jsem to přesně nepočítal, ale odhaduji, že je to méně než 20 % během jednoho roku. Protože v tom pokračuji asi 4 roky, myslím, že větší část nahrávek / je / se za tu dobu zaplatila - tedy těch, se kterými jsme před 4 roky začínali - to bylo asi 50 alb československé nekomerční scény. Dnes jich mám ve svém "katalogu" 250. Tedy nárůst je mnohem rychlejší než se vrací finanční prostředky. Kdybych pracoval tak, že až po zaplacení starých bych začal s novými, měl bych dnes asi 70-80 alb. Takže přebytek se musí financovat z jiných zdrojů. Za nejvýhodnější a nejprospěšnější považuji knižní samizdat. Já to mám ještě usnadněno tím, že můj otec žije v zahraničí a poměrně vydatně mě podporuje - nebo hlavně podporoval. Dostával na mě od rakouské vlády přídatky / tedy jsem studoval / a ty byly až výše, než na můj dnešní plat knižnického dělníka. No, takže kdybych našel lepší systém

žil s určitou formou šikanování, ne nějakou extrémní, a třeba bych proti tomu otevřeně nevystoupil. Když se ale jedná o desítky lidí - teď mluvím o situaci v jednotce, kde jsem byl - když jsou tedy terorizovány desítky lidí...

- Jak se bráníš bezprostřednímu pocitu roztrpčení ?

Vzhledem k tomu, že jsem už po těch mnoha porážkách ztratil přehnané iluze o lidech, nečekám od nich nic, než co skutečně udělají. Kecky mě nezajímají. Víím, že když budu bránit lidi, tak nejeonom, že ti lidé si toho nebudou vážit, ale velmi často ještě budou proti mně vystupovat pod nějakými skutečně čestilními záminkami. Ale na druhé straně je chápu, protože pokud je někdo zbabělec, tak ta zbabělost jeho myšlení tak deformuje, že to deformované myšlení deformuje i jeho jednání - což je zase přirozený postup - a tento člověk nikdy nemůže jednat normálně, jak by jenal ve svobodné společnosti.

- Myslíš, že je cesta, jak žít s čistým štítem i s pocity zodpovědnosti ?

Myslím, že jo. Ale chce to hlavně vypořádat se s vlastním strachem a zbabělostí. Pokud bude někdo zbabělec, nepomůžou mu tři vysoké školy a mimořádný kulturní i jiný rozhled a vždycky bude myslet a jednat špatně. Já to vidím na většině mých pražských a brněnských přátel, kteří přestože v normální svobodné společnosti by byli duchovní elitou národa, tak právě prpto, že jsou zbabělci - no teď nevím, jak to říct slušně... Jsem teď na ně zrovna naštvanej tak mluvím o hnoji - ono je to třeba nespravedlivý, třeba to můžou být v rámci své rodiny docela slušní lidé.

- A co čas, kdy nemůžeš dělat to, co chceš, není to strašně velká daň ?

Snažím se žít tak, abych všechno, co dělám, dokázal zabudovat do svého systému hodnot a způsobu života, o kterém jsem přesvědčen, že je užitečný - to je asi jeden ze základních principů snažit se žít tak, abych byl vždycky užitečný - hlavně pro druhý, a co nejméně na obtíž.

- Jak se dá psychicky řešit uvěznění ?

Já jsem na vězení nebyl připraven, tuhle možnost jsem podcenil. 15. dubna 1978 uvěznili napřed mě za pobuřování, za pár dní dva další. Toho pobuřování jsem se měl dopustit tím, že jsem ve svém bytě organizoval nepovolené koncerty folkových písničkářů Jaroslava Hutky, Vlastimila Třešňáka, Zbyňka Benýška - a mezi tím jsem pouštěl nahrávky z třetího hudebního festivalu čsl. druhé kultury. Byly tam k dispozici i materiály z okruhu Charty 77, různé

TŘI VEČERY S PETREM CIBULKOU

/ Část rozhovoru Karolíny Mužákové s Petrem Cibulkou /

Motto : " Kdo chce bojovat,
hledá způsoby, kdo nechce,
hledá důvody."

- Nacionále ?

Narozen 27. 10. 1950 v Brně.

- Školy ?

ZDŠ, SVVŠ - dnešní gympl, pak jsem zkoušel technologickou
VŠ v Gottwaldově ...

- Vojna ?

No, šest let jsem bojoval o modrou knížku a nepodařilo se mi
to, A šel jsem do Janovic nad Úhlavou, protože jsem měl problémy
s vojenskou správou. Oni věděli, že jsem chtěl získat modrou kníž-
ku - no, a nevycházeli jsme spolu. Díval jsem se na ně jako na zelený
mozky a dával jim to najevo, což není taktický - a oni řekli, že
mi zařídí vojnu - a taky mně ji zařídili.

- Bylo to dáno sociálním složením ?

No, tam zhruba 70 % už bylo soudně trestaných, z toho základu
tam nikdo neměl nějaké střední vzdělání. Většina lidí neměla ukon-
čeno ani 9 tříd, spousta jich nebylo vyučených, bylo tam hodně Slo-
vaků z Východu, Maďaři, Cikáni, bylo to dost otravné, to byla moje
první zkušenost s lidmi ze dna, z odpadu této společnosti, nikdy
předtím jsem se s těmito lidmi nesetkal, ...

- Cítíš se za svůj postoj odpovědný sám před sebou nebo vnitřně
ještě před někým ?

V tom jsou oba prvky : Ať kdybych udělal něco, o čem jsem
přesvědčen, že je to špatný, ztratil bych asi úctu k sobě, přestal
bych si vážit bez viny v sobě a ve správnosti toho, co dělám, bych
asi nemohl pokračovat, B/ kdyby se jednalo čistě o mě, asi bych se sni-

JIRÍ TICHÝ - MŮJ DOJEM

VELICE CITLIVÝ ČLOVĚK,
CHAPAJÍCÍ "ŽITÍ" V TĚTO SPOLEČNOSTI,
COŽ DOST MOŽNĚ CHÁPE VÍCE LIDÍ,
ALE TAKY VÍCE LIDÍ SE DOKÁŽE SCHOVÁVAT
ZA ZÁDY TĚCHTO SKROMNÝCH OSOBNOSTÍ.
JE HANBA, ŽE VĚTŠINA TĚCH, CO SE ZDÁ,
ŽE CHÁPOU, JAKMIKE JDE DO TUHĚHO,
ZALEZOU DO SVÉ NORY, KDE SE CÍTÍ
V BEZPEČÍ.

PROTO SI VELICE VÁŽÍM LIDÍ JAKO JE
JIRÍ A JEMU PODOBNÍ, KTERÍ NASAZUJÍ
KRKY ZA LIŠKY V NORÁCH.

A DĚKUJI TI JIRÍ A VY DALŠÍ
I ZA TO, ŽE TY LIŠKY NĚKDY
VYLEZOU.

DOŽÍME PÁLCE!

obvykle bráňským excitem z předešlého dne. Doma jsem však přesto nešel nejkratší cestou jako obvykle, ale záměrně vytáhl okraje asfaltových cest, svažujících se do nuselského údolí. Myslel jsem už zase na rozdělanou práci, která mě uspokojuje, ale nic jistého nepřináší. Snad kromě rizika dalšího odsouzení. Nezmění-li se doba - neboť já nehodlám měnit obsah ani styl.

Jsem však nenapravitelný optimista a proto jsem si na poznámku ženy, které si vážím, vzpomněl s úsměvem. Vidím všechno jinak: až se zanedlouho bude i v Československu připravovat "kulový stůl" pro skutečný dialog, vím už, kde nebude. určovat jeho velikost.

/Věnováno Ivanu Martinu Jirousovi/

1. května 1989

sochy středověkého světa a třetího násvětí Proletářského křesťanstva a s vlastním dovozením, stál historické neuvěřitelnosti. Kapi neměřilo do klamy poraněného draka.

Odsoudili mě k půlroční převýšově. Nejsem naivní a tudíž vědí, tak jako já, tak jako my, tak jako většina, k čemu mě to vlastně odsoudili.

"Teď už tě budou zavírat pořád," řekla s významným pohledem žena, která mi věřila. Měl jsem, neměl jsem po ruce vhodnou odpověď. Rumorůs poraženství: "Zavřít měnou, pustit masej," nemám rád, zrovna jako neopodstatněnou jistotu, že už mě nikdy nezavřou.

"Prý vám to dobře dopadlo," vítala mě Juliana s stavěnou náručí a ústy připravenými k přátelskému polibku. Floriánovsko-stankovičůvská, pobožná Stará Říše, i síla v sáňlivé odsouzení Magorovy ženy, mě nedovolily vanést oprávněnou námitku.

"Mě vlastně pravda," vážavě jsem odpověděla boží ženě, vzpomenuv na sločiny a křivdy minulých let. Nemohl jsem jí skazit upřímně dobrý pocit nad soudním výsledkem a mají prosatím svobodu. Bezstarostně jsem se usadil v Jirousově pracovně ochuzené o svého majitele a zabavenou Remingtonka. I ona pobouřila větší množství lidí pravdivě, protože ničila a nikdy nevyvráceným básnickým textem. Její místo Juliana nahradila bílá papíra a peřlivě ořezanými pastelkami. Kreslí na něj předlohy a skic k půvabně nenapodobitelným obrázkům.

Martinova místa je nenahraditelné. Ona, dvě malé holčičky i šerstvě roční dítě, budou čekat ještě plných deset minut.

Stránil jsem prádel se kterou jsem přemýšlel, posvety vůči

/Tajemství/

"Na svatého Jiří, vylézají z dír hadi a štíři," říkala babička Fischerová čtyřicetiletého dubna. Zvláštní výraz v její tváři mi oslovoval něčím tajemným a záhadným. Dávno předtím, než se mi slavení jmenin spretivilo /a mlčky jsem je tudíž přehlédl/, vzbuzovala ve mně ona vylézající bestie zviřáky odpar a hnu. Něco, co je nutné brát jako pocit ohrožení, blízkého se nebezpečí a případného ohrožení. Něco záhadného a zákeřného jsem pečlivě v oněch pramoci: sni v náznaku však probouzející se život po dlouhém zimním spánku.

Babička už nebyla, i maminka, čas od času na mě promlouvala skrze strašidelnou větu, už uzavřela neveselé putování po zemském životem. Dětsví ke mně přicházelo pouze prostřednictvím kouzelného zrcadla, rozlišitelného na drobné střípky vzpomenu- tých a znovu objevených vzpomínek. Nechala se sebe opět na- hlédnout, když jsem vstával z lavice předem odsouzených, při příchodu brněnského soudce a jeho poradců. Čtyřicetiletého dubna letošního roku.

Záplava demagogických frází, líná se nesouvisle a zmateně z úst představitelů zákona. Přesoucí se ruce odhalovaly mnohé z toho, co nedokonalé maskoval výraz obličeje i nevýrazný hlas. Pochopil jsem. Obháječ a nezájmy soudů třeba. Přes všechnu jejich upřímnou anahu, záhadu i na. Bůžterých.

"Na svatého Jiří, vylézají z dír hadi a štíři," promlouval ke mně babička laskavě varovný hlas a utlumoval, až docela po- tivil ten nepochopitelný hluk. Přesvědčil jsem se, že jedná se

Žaloba ani během soudního jednání nevyvrátila prakticky jediný postavec, jediný fakt v petici sbažený. Naustále a do uzavření zdůrazňovala politický aspekt věci, aniž by se zabývala fakty. "Rajtování" na počtech zabitých a popravených po roce 1948 neobstálo, neboť ani žalobce ani nikdo jiný, žádné přesnější čísla neuvedl. Jak správně podotkl obhájce, Jirous není ani historik ani politik, není tudíž důvod, aby takovému počtu znal. Čerpat je z jistého pramene a záměrně je nezkracoval. Je básníkem, a ten má, nebo by měl mít, v každé zemi právo na jistou nadsázku a básnickou licenci. Osobně si myslím, že ani archivy ministerstva vnitra a spravedlnosti by do nejasností tohoto druhu příliš světla nevnesly. V období padesátých let se děly tragédie nikdo nezaznamenával a dnes už tudíž neověřitelně co do množství a hrůz.

Připouštím, že soudní přelíčení bylo vědecky korektně
- jak se vyjádřil denní tisk - podle platných československých zákonů. Z toho vyplývá, že já, bezpodmínečně nutně, tyto losud platné československé zákony v co nekratší době změnit.

Napsáno pro jihlavský nezávislý časopis Mýslav

V Praze 14. března 1989

Jiří Tichý

vyvolal a vyvolává u určitých sociálních vrstev a struktur /nikoliv jen u nich/ takřka celonárodní schizofrenii /po roce 1948, 1969, 1977 atd./ Vzhledem k přítomnosti zástupců sdělovacích prostředků /oficiálních/, považoval jsem za nutné doložit svoje tvrzení jedním z mnoha křiklavých příkladů z historie: Profesor Zdeněk Nejedlý psal v letech 1930 - 1932 životopis T.G. Masaryka. Na stránkách tří obsáhlých svazků se nedostal měl, než k přelomu století. Dějinné události mu zřejmě nedávily v díle pokračovat. V padesátých letech, v době všeobecného přehodnocování, mu ke zhodnocení osobnosti, daleko přesahující evropský význam, stačila brožúra o necelých sto stranách. Samozřejmě veskrze negativního zhodnocení. Zarážející je ovšem fakt, že takto primitivně a prolhaně se hodnotí události i osobnosti našich novodobých dějin neustále. Podle momentální ideologické potřeby! Právě na tuto skutečnost jsem v závěrečné řeči před jihlavským soudem poukázal. Zástupcům tisku, televize i ČTK jsem adresoval otázku, jak se budou tvářit autofi hanlivých článků o polském básníkovi C. Miłoszovi, B. Pasternakovi, A. Solženicynovi a mnoha jiných, až přestanou být doma nepřáteli a škůdci socialismu, a zaujmou /již se tak děje/ místa, která jim přínáleží. Všichni takto "postřižení" se vracejí na svá místa. Mistři ideologických kamufλάží se otřesou a přizpůsobí obsah i tón. Je to normální? Zvláště pek, opakují-li se tyto praktiky stále znovu a znovu!

Je třeba s nimi skoncovat jednou provždy! Čím dříve, tím lépe! I tato skutečnost je smyslem básně-petice, naplňující údajně podstatu trestného činu pobuřování. Její pravý smysl pochopila většina signatářů. Měla a mohla /kdyby chtěla/ ji takto pochopit i státní moc. Nechtěla, a proto ji vydala jako listinu, kterou její

jako emotivní /expresivní/ vyjádření odporu nad sarti /nepo-
 chybně zbytečnou/ vězně svádomi Pavla Wonky, zaměřeno v brněnské
 věznici. Důvod, proč jsem do ní zahrnul některé negativní jevy
 našeho poválečného vývoje, pramení ze snahy, připomenout státním
 orgánům tabuizovaná témata, která musí být konečně a jednou
 prověřeny po pravdě zhodnocena, a výsledky předloženy široké ve-
 řejnosti. Chápu, že úvahy a filozofické eseje přijímají státní
 a stranické orgány s menší nalitostí. Snad proto se neadekvátní
 reakce i ze strany žalobce /okresního prokurátora/, který mne
 obviňoval zcela v duchu padesátých let. Kvalita, že jako bych musela
 připadat jako anachronismus všem přítomným v soudní síni, předseda
 senátu nevyjímaje. Prokurátorovo tvrzení, že nám leží na srdci
 osud tzv. politických vězňů /fanatická snaha neustále tento fakt
 popírat/, nikoliv však vraždy stranických funkcionářů z Babic,
 působila víc než komicky. Obhájce Ivana Jirouse správně podotkl,
 že otázka Babic a jiných podobných masakrů z počátku padesátých
 let je dostatečně vysvětlena /vzhledem k dezinfarnačním provoka-
 cím v oněch letech není jistota, že pravdivě. Pozn. autora/ a
 všeobecně známá, mnohokrát knižně i filmově ztvárněná, zatímco
 sločiny padesátých let nikoliv, je proto nutné na ně znovu a stále
 upozorňovat. Zabývat se jimi, a co hlavně, vyvozovat ze získaných
 poznatků radikální závěry.

Dodávám, že není proto možné, lidé, snahící se o tuto světlu,
 donekonečna vydávat za nepřátele státního zřízení, ile mustru
 státní moci, za nepřátele socialismu.

U jihlavského soudu jsem poukázal i na těžké morální selhání
 a lidské charakterky, které takovými výklad socialismu vyzvaly a

lané fráze, (vždy s novými káňkami), sliby a ~~XXXXXXXXXX~~ demagogie typu "Ty jsi s sebou a děti jako štít". Štít před kým, proč a proč? Snad ne před "svými" orgány "lidové bezpečnosti"? Ano: Lidové milice jsou tu pro vás, měně je potlačujete! Ma co je potlačuje, bylo vidět na Všeobecné, Rád bych znal jiné, důstojnější stanoviska lidí, jejichž zájmy bez problémů uvvažujete než jsou ta typu "Ma já ml dět radši mám navíc".

S pozdravem "A vůle lidu hecht je v této zemi zákonem" váš čtenář

Petr Kopecký
náměstí Míru 30
Jihlava
585 01

PRAHA, Karlův most, 5. - 11.6

Společnost za veselejší současnost, která se objevila v ~~XXXXXXXXXX~~ současné době v Praze spolu s mnoha jinými nově se rodícími nezávislými aktivitami začala pořádat své akce. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

V tomto týdnu leží každý den od 19. hodin na Karlově mostě rozprostřený velký černý prapor s nápisem CHINA a pod ním menší, červený s tímtéž nápisem v čínských znacích. Kolemjdoucí si můžou přečíst text na letáčcích ležících na praporu: NEMILC K ZABÍJENÍ V ČINĚ, TÝDEN SOLIDARITY S ČÍNSKÝM LIDEM. Kdo nechce mlčet, může přidat svůj podpis k ostatním do bloku, který je k dispozici. U praporu se objevují dva manželé středního věku, orientáloci, zřejmě čínané. Za chvíli je kolem nich klouček lidí, kteří se zájmem sledují jejich besedu s několika lidmi, s nimiž mluví plynou ruštinou. K besedě se občas přidá i někdo z ostatních. Přišel jsem k nim pozdě a tak jsem se nedozvěděl nic. Dojatě dělují lidem za jejich zájem a očázejí. Kluk, který sbírá podpisy, odkládá blok a čte oficiální stanovisko čínské strany a vlády k událostem v zemi. Někdo se směje, jiní jsou zmnuseni. M.j. se dozvídáme, že všechno podněcuje hrstka banditů, která vyvolává nepokoje a zabíjení. Jestli je nejlidnatější národ světa hrstka, o tom silně pochybuju. A jestli jsou pro čínský ÚV vlastní národ banditů, není divu že o takové vedení lid vůbec nestojí. ~~XXXXXXXXXX~~ Samá demagogie a ubohé žvásty, jakých je i u nás dost. Všechno na jedno kopyto. Z novin sami dobře víme, jak naše propaganda těmhle hovadinám přizvukuje. Potkávám křivoče, kterých už jsem dlouho neviděl. Dovídám se, že nejdřív je tato tichá demonstrace před čínským zastupitelstvím, potom na Karlově mostě. Rekl jsem mu, že mě zarazí absence mocenských mohledů. Prý tu byli. "Máte povolení?" "Ne", odpověděl někdo z lidí. Nikdo se s nima nechtěl ~~XXXX~~ bavit. Odešli a už nepřišli. To mě překvapilo ještě víc, ale fakt je fakt. Světo, div se. Chci vidět, jak dlouho jim to vydrží.

CO PIŠEME RUDÉMU PRAVOU?

ROZHOVOR
S
DR. STANISLAVEM KAŠPAREM
1988

Naš byt v pražské ulici Všeješka listku polčil veřejně několik článků, jako to dělají mnozí jiní Vaši čtenáři ve vašem listě. Mám jich na mysli každý den tolik, že by byly a sobě vydaly za jeden smazatelný článek.

Chci se zeptat konkrétně důchodce Stanislava Kašpara (RP 11. 2.), jak žije v naší nové době, kdy má každý občan této republiky možnost do věci stále více mluvit? Máš byt včasně, jak se shodují tato slova s článkem "K dopisu představení vlády", kde se každý, i ten poslední člen naší společnosti máš černo a bílém odětu, jakou váhu má v naší společnosti názor jednotlivce nebo neobčasnější skupiny občanů, umělci ap., pokud to není názor, který se společenskému systému "hodí do krámu". Přitom se zde nejedná o nějak prosté lidi, o kterých by se dalo říci "ti tomu nerozumějí" nebo podob., ale o umělce, navíc o přední umělce u kterých lze předpokládat vysoký stupeň vzdělanosti a intelektu, společenský, kulturní a politický rozhled a kteří vědí co dělají, když se u své lidové vlády dožadují svobody svých spoluobčanů a necítí se být jako členové stejné společnosti jejich jednáním poškození nebo ohrožování. Já (pracuji jako dělník) a mnohé jiných prostých lidí se kterými běžně přicházím do styku vím, že v tomto požadavku nejsou sami. O tom vás chci ujistit, protože vím, že se snažíte vytvořit zdání opaku. Co je nám to ale všem platné, když jediné stanovisko lidové vlády, na kterou se její lid s důvěrou obrací je: "My s tím máme nic společného". Stále sůstává dosud veřejně nezodpovězená otázka: Kdo dovedl naši společnost tak daleko, že se stala dokonale samoúčelnou, tj. že v první řadě se vždy řeší problémy společenského systému a až někde na posledním místě je člověk, člen společnosti, který se tímto stal pouhopouhou pracovní silou, pro kterou by se taký občan málo něco udělat, aby nereptala. Při smáhu hudební, plánování a upřesňování pozice se člověk dostal až tam, kde je, ne vlastní vinou, na okraj společenského zájmu. Společenský systém je tu stále víc a víc sám pro sebe.

Proč třeba s pana Havla nestala "nejmenovaná osobnost" jako tomu bylo v případě Bobinský, kdy Váš list napsal zhrubě tolik, že nejmenovaná osobnost některé úplatky vrátila a některé je nevrátila vůbec. Nevidím se jin, jistě vím, co si z toho dovoluji. Protože jsme si v naší společnosti všichni rovni, přimlouvám se za te, aby ti, pro které má společnost jako jedinou odpověď represivní nebo kriminální (patříci ve světě k těm nejhorším, kde můžou klidně zabít pana Vonku a "svobodný člověk" nemá nejmenší nárok se o tom cokoli dozvědět, natož aby se případ řádně a veřejně vyšetřil), byli také "nejmenovanými osobnostmi". Ať každý sám posoudí na základě toho minima co jsem zde uvedl, jakou tvář má v naší společnosti "glasnost".

V našem městě byl kdysi ostentativně instalován výrok Klementa Gottwalda: "A vaše listy stane v této zemi zákonem". Podobně se tomu uří děti ve škole, v hodinách občanské nauky. A já se ptám: Kdo je jakýkoliv respekt k vůli lidí? Kde jsou činy, které jí respektují? Cožpak naši umělci, nebo ti, kterým se říká opozice, nejsou lidé? (Jinde ve světě ano). Nebo to znad nejsou lidi vůbec? Ani ti, jejichž názory vůbec neuvažujeme, (názory uvažované ve vašich nebo jiných novinách) jsou až bezduše utupidně jednodušené, a výjimkou několika vědeckých kritiků, kteří opatrně kritizují v jistých vyřizovacích mezích, v kterých "se to smí", ale ty smazatelně neboru v potaz, ani ti, kteří se svou účastí na Václavském náměstí dožadují toho aby se z "volkopolých" a dokonalost na umělech frází staly konkrétní činy a z kterých se snažíte udělat kriminální, varhany (podle něko-lik jednotlivců), hlupáky kteří novědí co dělají a nebo když vědí, tak jenom to najhorší, a vlepšší případy ubohé oběti jakési "psidologie". Nešťastí máš říci, že kolik nás je dost lidí, kteří narozdí od stupidních loajálů (tedy lidí, kteří nepotřebují k životu vlastní názor a kteří se vždy sčítají každému režimu ať je jakýkoliv) a jsou jeho oporou - takoví například udávali za okupace i své nejbližší) používají vlastní rozum a řádně ubohé a průhledné demagogie nemůže ovlivnit jejich vlastní a "občasně" svobodný názor. Jsou smad tito lidé roboti nepsanovaní agenti CIA? Vůbec bych se nedivil, kdybych se to někde dočetl. Zeptejte se prosím v rámci glasnosti, které se tímto dovolává (a která se podle šoufím neprojeví tak, že má jednoduše dne neboru doma nebo v práci nás naše represivní orgány - mimochodem, kde je občasně největšího představitele námas zakazující postih za kritiku? - s dotazem jak jsou to myslí s tím dopisem pro RP) pana Stanislava Kašpara a lidí jsou podobně smýšlejících, kde je to vaše lidé, jim proklamovaná možnost do věci stále mluvit? (tam, kde jsou jedním odpovědí nepravé, poznámka s poznámkou J a s poznámkou J - jako poznámka lidí gláží tak, tak se občas), vední děla, slavný plyn (u nás se říká, že na západě - není noci noci, jak je tomu u nás?) přičemž a konstrukční smí-

— — — bonuzeli ze všelijaké pokoj jest vjca mil' než svoboda,
a ještě bonuzeli ze veliký počet našich anoluobitná tak mil' vrah-
laný jest, že povazuje ten stav přechodu od otroctví ke svobodě
v nástřie se není nevházíme přetřeny naukou, ať již naukou, jest
plav, že tento neporedek již za tu přecházení svobodu rovnalio.
N.N. 30.3.1848

Národ všeobecně vzdělaný nemá se krivdu siati od jednotlivců,
než se utlačovati; neboť kde se máje na světě ta moc, která
by utlačovati mohla celý národ proti jeho vůli? Utláčují-li se
národ, ať se to vždy jeho vlastní vinou, poněvadž jedná jeho
část nevdalana, naznačie svůj vlastní prospěch a cesty k tomu
vedoucí, vždy se dá nerozumně se svou vlastní škodou zneužívat
k potlačení celého národu. Utláčovateli jest vždy málo, a jenže
sírže to, že se jim dá množství nerozumných se svou vlastní škodou
zneužívatí xpanikřkaný ze nástroj, počíná se jim utlačiti v všechny.
Proto jest dle máho mínění jenou všeobecně vzdělaní národu jediný
pravý a hlavný prostředek, kterýmžto se dojde ke svobodě, totiž
k právu / všechny ostatní navedou platit k cili/.
Revoluca, vzbuření nepoch sice též srovnati nic od utlačovatelů-
— však jen na čas, neboť není-li celý národ vzdělaný, brzy se zase
najdou chytráci, kteří na jiné cesty starou despotii a útlak národa
na síji uvaliti dovedou. A tomuhle učí historie nových i starých
časů.

N.N. 28.12.1849 - D.N.N.

Vláda, která své vlastní zákony nezachovává, není zapříté schopná
k tomu, aby u občana utušila a vel pro zákonitý pořádek.
Slovan 3.8.1850

Žádná moc na světě není tak silná, aby mohla ovláti provedlivě
žálostí celého národu.

N.N. 29.6.1848

Nejlepší způsob pravdy kyselá vždy jest vždy svoboda tisku,
kdež má musí být ostrno, že vláda, která potlačuje svobodu tisku,
nemůže být dobrá vláda.

Slovan 12.1.1851

Zapovídati ale opzišni noviny anebo všelijaká jiná zlozobeh utlačovatelů
neří ze násice dne žádná státnická mocnost, protože se tím přede-
cházení lidu nepodlé a za tím vláda jen patrně svůj slibost a
bázan objevuje.

Slovan 2.5.1850

Spátá vojna, která krineky odvíjí jama v čem by člá. Když není
nebezpečnosti, pro trochu peněz a pro kouzla baláka nepří se
jati na zneužívatí. Ten jest národ, kdo sice se nebo dává s tím.
D.N.N. 2.1.1850

Svoboda jest v tom, abyca nám dle svého přesvědčení jednati mohli.

N.N. 30.9.1849 - D.N.N. str. 109

HAVLIČKOVÁ MLÁDEŽ

"Havličkem a jeho práci životní ujmání jsem si, že nemám ne nás působit moudrostí a smrt, ale život moudrostí a jeho práce --- Právě a Havlička můžeme a máme si brát příklad, jak žít, můžeme se naučit co to je, obětovat se pro druhé, prostě a jednoduše, jen tak - plným energickým žitím."

T.G. Nozaryk

V listopadu 1988 vznikla v Havličkově Brodě iniciativa "Havličkova mládež". Kolem tohoto sdružení se v poslední době natrvalo mnoho nejasností a tím také došlo k vystupování represí proti několika jejím aktivistům. Sjednocujícím prvkem těchto mladých lidí, jak už sám název napovídá, se stal náš přední zastánce svobody a demokracie Karel Havlíček Borovský. V souvislosti s přiblížením sáxa Havličkova odkazu, chceme několika málo citáty ze článků, které uveřejnil v Pražských Novinách, Národních Novinách, Slovanu a Duchu Národních Novin připomenout některé jeho vůdčí myšlenky, které byly a jsou stále aktuální, zvláště pak dnes, v době procesu demokratizace naší společnosti.

Král je prav k tomu, aby spravedlivě přelil národ a počeval o jeho dobro, král je pro národ, ne vše národ pro krále.

N.N. 4.8. 1849 - D.N.N.

Pro své věci a násilí zneužívání, může to snad ukončit, ale násilí nemá nikdy dobré následky a časem svým se samo pomstí na svém původci.

N.N. 11.1. 1849

Slovan je odhodlaný nepřítel vešší svobody, která si přeje jen despotickou centralizaci a stát, který je sám sobě účelem... Slovan pohrdá "nerozdílností" vaší, on chce rozmanitost... Vše demokracie jsou mrtvá písmena, naše živý skutek. Vy poznáte svobodu bez otroků, my žádáme svobodu pro všechny! Nemohť zjistit, že Slovanu není demokracie jako u nás pohybů lidí a že tolik hlasů přijatých parlament, užná hest demokracie hlas svobodní, věčný mrav a ctnost.

N.N. v květn. 1849 - D.N.N. str. 496-6

My vycházíme z té zásady, že řádná svoboda a práva milovní občan každé své i sebe nepatrnější politické právo všemožně legitimní a že jest povinnost jeho osvědčit se bez-věseliké světské bůžně proti každému bezpráví.

N.N. 17.10. 1849 - D.N.N. str. 120 II.

Tento proces ovšem nespojuje se snahou násilně rozbit svazky, které mezi námi vznikly historicky vznikly, ale s přáním proměnit je ve svazky rovněž demokratické, založené na rovnoprávnosti a plném respektu k vůli a zájmům všech účastníků. Nezamítáme k destabilizaci, nejistotě a svárům, ale naopak k překonání podstatně stalinistické imperiální politiky. Zároveň nás jde o rozchod s dělitvým státním vlivem, s tradiční politikou beznového sájmá dvou velmocí v Evropě a s pochybným přesvědčením, že jedině, co lze dělat pro mír, je upravit status quo. Trvalý a pravý mír může být založen pouze ve vzájemné důvěře nezávislých národů a demokratických států. Tato důvěra se ovšem nerodí v kabinetech diplomatických vyjednávačů. Ta se může proměnit do konkrétních výsledků, zrodí-li se a rozvine nejprve v evropské společnosti jako celku. A to se může stát jen tehdy, až se začnou lidé konkrétně, prakticky a každodenně přesvědčovat o tom, že roste respekt k právům občanů i národů - a to především v té půli Evropy, kde ho dosud bylo nejméně. Jen za tohoto předpokladu se stane realitou demokratická integrace Evropy. Naše úsilí o demokracii není tedy, jak patrné, manifestem proti lidnému státu či národu, ale chce být nespokojením dlouhého zápasu o opravdové porozumění, nepředsíranou důvěru a stále autentičtější spolupráci všech. Tedy zápasu, který by měl vyústit v to, co F.G. Kasaryk kdysi nazval "šlověčenstvem jako přátelstvím všech lidí".

Nejsem utopista ani nestrápnivci a vím, dobře, že přes noc se Československo demokratickým a prosperujícím státem nestane. Před námi všemi je ještě mnoho nelehké práce. Její počátek však nelze dále odkládat, nelze už na nic čekat. Příliš mnoho nebezpečných úhrad se stahuje nad současnou civilizací a příliš hluboká je krize, v níž se bojíme naše vlnat, než abychom si mohli dovolit takový přepych.

Vyzýváme všechny spoluobčany, aby se způsoby, které uznají za nejvhodnější, vydali po cestě, kterou navrhujeme. Mohou tak učinit nejen svým podpisem, ale jakoukoliv konkrétní prací pro skutečnou demokracii.

V Praze, Brně a Bratislavě 15. října 1966.

Na tomto manifestu souhlasí a jeho cíle podporují:

... musí být i svoboda působení mužských a ženských společenství podle jejich stálosti a síly. Nezáleží na tom, jakým způsobem se organizují, ale záleží na tom, jakým způsobem žijí. Může to být jako křesťan, duchovní, nebo ani nikdo jiný, včetně ateisty, lit plně jako ten, kdo se cítí být. Státní dozor nad církví je morální, protože znáčí do společnosti. Morální: Má-li občani podléhat pro svou víru ještě jinému a přinejmenším takovému státnímu dohledu, než všichni ostatní. Považujeme a historického hlediska za nemyslné účelné, že se v nezávislé době právě katolíci v takovém rozsahu postavili za práva věřících a práva občanská.

9. Nezávislé odbory

Pracující musí mít právo zakládat odbory zájma, organizovat se v nich způsobem, který jim usnadní a vyjevovat jejich prostřednictvím své skutečné zaměstnanecké a sociální zájmy. Zkušenosti jasně ukazují, jak důležité je právo na pluralitu i v odbojové životě. Monopolní, státní finanční odbory, byť by se pokoušely pracovat esbalo, nemohou se samé podstaty být nižší jiným než jen jedním z dalších četných nástrojů totalitní moci. Jestliže stát nemá být jediným zaměstnavatelem všech pracujících, ani jediným povoláním představitelům jejich zájmů, pak už vůbec nemůže být obojí najednou. Odbory musí být nezávislé na státu i na zaměstnavateli, mají-li plnit svou pravou funkci, má-li zdravě fungovat ekonomika a nemá-li se dále prohlubovat latentní sociální problémy.

10. Proti militarizaci společnosti

Za velmi aktuální z mnoha různých důvodů, od morálních a sociálních až po mezinárodně politické a hospodářské, považujeme podstatné skrácení vojenské služby, zavedení náhradní služby pro občany, kterým jejich svědomí nedovoluje nosit zbraň, snížení a zveřejnění vojenského rozpočtu, humanizaci vojenské služby, zrušení všech polovojenských organizací či zákonem nepovolených dobrovolných složek a demilitarizaci výchovy dětí a občanského života celkově. Nezávislá situace v této oblasti je reliktem stalinismu. Zároveň žádáme, aby bylo zahájeno jednání o odchodu sovětských jednotek z Československa. Argument, že zde musí být kvůli strategické rovnováze, neuznáváme, neboť to byly právě tyto jednotky, které strategickou rovnováhu svým příchodem porušily a které dnes přispívají k asymetrii ve sféře konvenčních sil v Evropě, kterou sama Varšavská smlouva přispívá.

11. Národní svébytnost

Československo vzniklo jako první společný a zároveň vlastní život příbuzných národů, Čechů a Slováků a zároveň jako stát s velkými menšinami. Před dvaceti lety se stalo práve federací. Domníváme se však, že tato federace ztratila smysl, zůstane-li natrvalo jen pouhou administrativní formou centralistické a nedemokratické moci. Federalizovanou totalitu musí nahradit federace demokratická, protože jen ona může fungovat jako nezmanipulovatelný výraz vůle našich národů ke společnému státnímu životu a umožňovat jim zároveň svébytný rozvíjení, vyrůstající z jejich autentických tužeb. Úsilí o demokratickou pluralitu by mělo být provázeno zesíleným poroušením pro přirozenou odlišnost společenských struktur; to se nepochybně bude projevovat tak v obou národních republikách, tak v životě menšin.

Demokratický vztah většiny k národnostním menšinám, žijícím v Československu, tj. k Maďarům, Polákům, Němcům a Rusům, by se měl vyznačovat daleko hlubším respektem k tomu, jaká práva tyto menšiny samy žádají a ke způsobům, jakými je samy naplňují. Občanská romská a židovská národnosti je třeba přiznat snickou individualitu a práva a toho vyplývající.

Naš neodvratný stát má nemálo trpkých zkušeností s nedostatkem úcty k národnostním rozdílným, a už tento nedostatek projevoval on sám nebo státy, které ho obklopovaly. Už proto by měl mít pro národnostní otázku větší smysl, než jaký dnes má vinou systému, který v nás panuje.

12. Československo - součást Evropy

Československo k demokracii chápeme jako integrální součást širšího procesu, který v různé intenzitě a v různých podobách probíhá dnes ve většině neví sovětského bloku. Občané nezačínají hlásit ke svým svobodám a vlády se začínají uvědomovat, že se totalitní systém dostává do slepé uličky.

Domníváme se, že přirozenou součástí této radikální hospodářské reformy by mělo být hledání nových forem vlastnictví podniků, včetně forem samosprávných. Jsem pro rozsáhlou podporu družstevnictví, jasně pro pluralitu různých typů vlastnictví a ekonomického rozhodování a pro takové podmínky, které by umožňovaly různým hospodářským sektorům a podnikům hledat formy, jež by nejlépe odpovídaly jejich specifickým potřebám, nejlépe uplatňovaly lidskou podnikavost a tím i nejlépe vedly k jejich prosperitě.

Novyhnutelná je plná obnova soukromého vlastnictví ve sféře živnosti, řemesl, malých a středních podniků, části zemědělství a kultury. Kdo mezi zemědělci častí přednáší rodinné farmy či dlouhodobě pronájem půdy družstevem, tam by jim mělo být umožněno, protože tam bude i nadále, že jejich vlastní prospěch se promění ve svých zájmech v prospěch celospolečenský. Bez iniciativní činnosti soukromníků, malých družstev a malých samostatných podniků nelze zajistit uspokojující služby obyvatelstvu, postarat se o spotřební zboží, rozvoj výtěžnosti. Tato sféru bude třeba velkoryse podporovat poskytováním dlouhodobých úvěrů, jakož i daňovými úlevami a materiální pomocí v začátcích. Zároveň by měly vzniknout nové pracovní příležitosti pro ty, kdo budou stráset díky nezbytné redukci přebujelé administrativy a díky rušení nerentabilních provozů svá pracovní místa. Těmto podnikům dát právní zákládu, která zaručí, že jeho účastníci nebudou připravováni o plody své práce.

Pokud jde o velký průmysl, bude třeba ho přebudovat tak, aby v něm hlediska rentability nebylo podřízeno hlediskům politickým, jako je umělé zaměstnanost nebo preference plynců z nepřirozených maximálně ekonomických vztahů. Československá ekonomika by se měla přirozeně vřít do ekonomiky světové, založené na všeobecné výhodné mezinárodní dělbě práce.

7. Svobodný duchovní život

svobodně

Žádný problém této země nebude vyřešen, nebude-li o něm možno na veřejnosti mluvit a psát. Duchovní život, kultura a sdělovací prostředky jsou čímsi jako mozkem či nervovou tkání společnosti, totiž nástrojem jejího sebeuvědomění, ohniskem jejího poznání a sebepoznání; místem, kde odkrývá i utváří svou zdraví konsistenci a identitu. První předpokladem všech zřetel k lepšimu je tedy svoboda kultury v nejobširším slova smyslu.

Přednostně by proto měly být zrušeny nejen všechny ajevné i skryté formy cenzury, ale i všechny druhy centrální manipulace této sféry. Musí být umožněno svobodné vznikání a působení nezávislých sdělovacích prostředků, nakladatelství, agentur, divadel a jiných kulturních zájmových a to na bázi družstevní a soukromé. Žádné centrální úřady či státní manipulované tvůrčí svazy nemohou omezovat duchovní projev či rozhodovat o jeho kvalitě; posoudit ho musí veřejnost. Úřady mohou pouze vytvářet kultuře materiální a organizační podmínky; svazy mohou pouze zastupovat zaměstnanecké, pracovní či sociální zájmy svých členů; žádný z nich nemůže mít apriorní monopolní postavení a bránit tím vzniku jiného.

Původně je třeba proměnit i celé školství, jehož současný úpadek je alarmující. Škola není sdělkem jen systém, kde se připravují mladí lidé na povolání, která národní hospodářství potřebuje a už vůbec nemůže být prostředkem jakákoliv ideologické indoktrinace nebo modelování poddaných a samostatnému vyjádření neschopných obyvatel. Měla by poskytovat skutečně všestranné vzdělání, vychovávat svobodného ducha, dávat lidem rozlehle a poměhat jim k zdraví orientaci ve světě. Proto by i do školství měl proniknout princip názorové a institucionální plurality. Měla by být zaručena nedoknutelnost akademické půdy, měla by být odstraněna politická hlediska při výběru učitelů, také a posluchačů či při udělování vědeckých hodností; všude by mělo rozhodovat nadání, odborná způsobilost a lidské hodnoty.

Vědecký život by neměl být centralizován a řízen nekompetentními byrokraty; i zde by měla existovat možnost vznikání různých samostatných vědeckých pracovišť, výzkumných ústavů, vývojových dílen, ať už dotovaných státem nebo jednotlivými podniky, družstvy, organizacemi či nadánci. Naprosto svobodný pohyb lidí i myšlenek by ve vědeckém a univerzitním světě dávno samozřejmostí; nebude-li opět umožněn, zaplatíme na to především my sami.

8. Svoboda víry

Duchovní pluralita znamená nejen rovnost a vzájemný respekt lidí různé světoználosti, ale i jejich vzájemně respektované právo své světoználosti projevovat v příslušných institucích a na veřejnosti. Plně podporujeme požadavek odvolky církve od státu a požadavek, aby občanská měla u nás tytéž svobody, které mají ve zřetelích civilizovaných zemích;

Je třeba nové kodifikovat trestní právo, a někol musí být vyloučeny všechny politicky motivované a dezorganizační ústavní odporující prvky; právo občanské, hospodářské i správní právo, má být prvek individualizace byl vyvážený vztah.

Právo občanské by mělo být objeveno konkrétní individualizací soudů, zaručena práva obhajoby a veřejná kontrola justiční praxe. Advokacie by měla být samostatná organizací a obháje by měl být právní soudem tří práva, jako ná. prokurátor. Zřizovací správního soudnictví by měla být funkce prokuratur omezena na zastupování státní žaloby v trestním procesu.

Je nutné vypracovat nový projekt vězeňství, který by odpovídal moderním poznatkům o skutečnostem, převedl vězeňství do civilní správy a humanizoval je. Vězeňský občan musí být pod vlivem převyhozky fyzicky ani duševně ponižován a pracová vykořisťován. Je třeba by měla být uváděna na vyřizované jen tehdy, je-li to prokazatelně nevyhnutelné. Měl by v ní být respektován princip presumpce nevinny.

Správu zákona o SNB a příslušnou výchovou by měli být všichni příslušníci SNB vedeni k tomu, aby si počínali jako občané, jejichž úkolem je ostatní chránit a nikoliv jim znepokojovat. Bezpečnost by měla podléhat kontrole zastupitelských sborů i veřejnosti.

Státní bezpečnost, tento mohutný, obávaný, všudypřítomný a všemocný nástroj mocenské manipulace občanů, jehož faktické působení mnohonásobně překračuje i rámec všech jeho narušených práv, by měla být proměněna v nezbytnou protispionážní a protiteroristickou službu a v důsledku toho by měl být radikálně snížen počet jejích příslušníků.

Reforma hospodářského systému bude vyžadovat důkladnou proměnu práva hospodářského. Neprůhlednou houfštinou nejrozdílnějších zákonů a jejich novel, vyhlášek a nařízení je třeba nahradit co nejjednodušším, srozumitelným a pokud možno stabilním právním kódexem, který by dával podnikům i jednotlivcům jistoty o tom, jakými pravidly se různé druhy hospodářské činnosti řídí.

Zjednodušit a humanizovat je třeba i právo sociální, bytové a přečevšia správní; občan musí být zbaven strachu z úředníků jako jakési soudce vrchnosti a úředníci musí podléhat kontrole zastupitelských sborů i veřejnosti; je nehybnitelné, aby poslanei národních výborů byli jen přívěšky či ozdobami jejich aparátů. Nemá-li být národní výbor pouhým výrazem svému jménu, namůže si jeho aparát počínat autoritativněji než někdejší tajemství.

5. Zachránit životní prostředí

Naši krajiny a zdraví nás všech hrozí vážně nebezpečí. Vzduch je otráven exhalacemi, podání vody průmyslovými splašky, půda a potraviny usměřily hnojivy, naše lesy prohrávají chemické válce, která je proti nim vedena a jsou barbaricky ničeny jako snadný zdroj uraliny pro dřevařský průmysl naší, které si své lesy hetří.. Stále více lidí je nuceno žít v pochaurajících kasárenských sídlištích, jejichž výstavba se téměř bezeskytku opírá o drahé překonanou panelovou technologii; život v těchto sídlištích postupně a plodí sociální problémy.

Stavíme gigantické elektrárny nižší rozsáhlá území a jejich ekosystémy a přitom už zacetaly průmysl je v plýtvání energií na jednom a pochopit míst v Evropě. Je třeba úsnečně sáhnout nyleni i praxi v celé naší ekonomice a pochopit končně, že z perspektivního hlediska jsou ekologicky závažné provozy i ekonomicky nejnevýhodnější. Nejde už o malé vykořisťovat vlastní budoucnost a za okamžitý ekonomický efekt platit tím, že naši země budou obklopeni pouští. Jsme přesvědčeni, že pluralistická ekonomika schopná pružně reagovat na skutečnost lidí i poznání věcy-usnadní tuto revoluční změnu. Úspěšní ji, ale nezaručí. Přispět musí i organizované a odvážně projevová vůle všech, kdo si uvědomují katastrofálnost dnešní praxe. Při zásazích do životního prostředí je třeba přiblížit k minulí byvatel postižená oblastí a respektovat jejich názor.

6. Cesty k hospodářské prosperitě

Naše zkušenost ukázala, že bez plurality politické není možná ani pluralita hospodářská. Za bez plurality hospodářské ekonomika země zneotává a chřadne. Proto teprve taková rozdílná politického systému, jakou máme na mysli, může otevřít dveře k opravdové radikální hospodářské reformě, která by podniky vysvobodila z útlaku centrální byrokracie. Odnikovou sféru lze tvořivě ovlivňovat finančními nástroji, cílevědomou podporou alternativních odvětví a především obnovou principu nabídky a poptávky, konkurence podniků - tržních vztahů.

Bez ohledu na právní obročy společnosti a nového rozvoje jejích tvůrčích schopností, tedy jen z nějakého úředního rozhodnutí, se lidná demokracie narodí - ale bez hlubokých demokratických struktur se zároveň nemůže nikdy utvrdit a tvořivá energie společnosti naplno rozvinout a uplatnit. Jedno tedy musí jít ruku v ruce s úřadým občanská statečnost jednotlivců s tvorbou nových společenských poměrů a struktur.

2. Politický pluralismus

Jako stoupenai svobody ducha se chceme zasazovat o to, aby lidný svitový názor našel státem nadřazen jiný a aby takové nadřazení nemělo tužit ani opora v ústavě či jiných zákonech; jediným omezením této rovnosti smýšlení, respektive jeho projevu, by mělo být, že neplatí pro ty, kdo ji sami prokazatelně používají a omezují. Jako stoupenai demokracie jsme proti tomu, aby byla v ústavě zakotvena vedoucí role JSC nebo jakékoliv jiné politické strany či širšího sdružení organizací, jež by si přivlastňovala právo vypisovat za všechny. Nechtí vládné ten, kdo ei vyhubde důvěru občanů, strati-li ji, nechtí předat vládu tomu, kdo důvěru získal. Z principiálních důvodů odmítáme povýšení jakékoliv společenské skupiny nad skupiny jiné. Občané nemají být rozděleni do vyšších a nižších kategorií, nomenklatura a kadrové stropy musí být zrušeny, lidný politický názor nemá být předem kodifikován jako nářítke způsobilosti k výkonu veřejné funkce.

3. Novou demokratickou ústavu

Z těchto zásad by měla vycházet nová československá ústava, která by vakuťou jednoznačně zaručovala občanům rovnost před zákonem a všechna základní občanská práva, včetně práva na svobodu smýšlení, projevu, shromažďování, sdružování a uplatňování politické vůle.

Tato ústava nemá zpochybňovat československou státní suverenitu.

Všem občanům musí dále zaručit právo svobodně cestovat, opustit svou vlast a zpět se do ní vrátit; fenomená exilu by měl tedy ztratit smysl. Pokud je v některých mimořádných případech nezbytné toto právo omezit, musí být takové případy už v ústavě jasně definovány a musí být výslovně zakázáno jakýmkoliv jiným zákonem, vyhláškou či světoľnou interpretací tohoto omezení zneužívat. Bez vlastního souhlasu nemá být občan zbaven státního občanství.

Ústava by měla zavést institut referenda o některých otázkách mimořádně závažného celospolečenského významu, posílit pravomocí prezidenta republiky; zavést jeho všeobecnou volbu, zřídit správní soudnictví. Nezbytné je, aby byl zřízen ústavní soud jako nejvyšší orgán ochrany ústavnosti.

Budoucí ústava by měla být sice ve svých základních principech naprosto jasná a jednoznačná, zároveň by ale měla být stručná a měla by přemíru sbytečných podrobností / například v oblasti struktury státní správy / svazovat možnosti dalšího vývoje.

Zvláštní zákon o volbách a politických organizacích, který by v duchu takto demokratické ústavy umožňoval svobodnou politickou činnost a konkretizoval způsoby, jimiž se mohou různé typy občanské reprezentance ucházet o řízení voličů, a o ústát na správě veřejných věcí, by měl být vydán současně s novou ústavou.

Přirozeným výrazem členitě kulturní společnosti je přirozeným záněm jejího politického života je a vždycky byl život spolkový. Proto je třeba současně s novou ústavou vydat i nový spolkový zákon, který by tuto oblast neumrtvoval, ale naopak jí dovolil ožít.

Více samozřejmě, že sebelepšší ústava sama o sobě a automaticky skutečnou demokracii ještě nezaručí. Avšak samo prosazení demokratické ústavy by znamenalo v našich poměrech nepochybně velký krok k ní.

4. Obnovit právní řád

Právní kultura, právní vědomí a právní jistota v naší zemi upadají. První krokem k jejich povznesení by mělo být postupné přebudování celého právního řádu. Musí být zjednodušen, zpřehledněn a zbaven všech totalitních prvků.

K tomu je třeba především, aby byl celý právní řád uveden v bezpodmínečný a řádně úhybné manévry nusuozňující soulad se zásadami všeobecné deklarace lidských práv, kodifikovaných v paktech o lidských právech a v dalších mezinárodních normách, které náš stát už přijal formálně za své.

/Manifest hnutí za občanskou svobodu/

Severní k právní výpravě politické.

Protože přestože k němu lidé ohrožení všeobecnou nedůvěrou vinou těch, kteří ho po celou dobu vlády své diktaturou a svou nekompetentností.

Právě proto musí být rehabilitován. Politika se opět musí stát místem výrazu vlastních zájmů všech národních společností.

Výsledná bilance nedostatečné existence československého státu není radostná. Jsme v době klíčového mravního otáčení celé společnosti, k níž je v demokratických poměrech, v demokratických poměrech národní a etnické suverenity, upadlé hospodářsky a technologicky, v níž potenciál společnosti je stále dušen centrální manipulací; životní prostředí je stále stále znečištěnáji; příslušníci nových a nových generací opouštějí znechucení svou zemi; naše země, která je jedna z nejvyspělejších v Evropě, klesá dnes mezi nejzaostalejší. Současná moc si tuto krizi uvědomuje a určitě dělá reformy vyhledává a chytá.

Je však schopna překročit svůj vlastní stín a sít se svému totalitnímu způsobu vlády, aby je nejúčinnější příčinou této krize.

Proto je nejvyšší čas, aby se politicky vztoupila společnost sama, to znamená my všichni. Shánějme a tohoto požadavku doby, opění o anachlotu snahu Charty 77 pravdivě popisovat záhy v naší zemi a povzbuzení práni dalších zásadních iniciativ v československu

v jiných zemích socialistického bloku, rozhodli jsme se ustavit Hnutí za občanskou svobodu.

Řádně jako volná sdružení svobodně vznikajících a širšímu centru nepodřízených

lidských skupin a klubů v různých místech naší republiky, v nichž se budou soustřeďovat

ty, kteří mají lhostejná hrdostná naša vlasti, kteří jsou připraveni k otevřené výpravě o všech politických otáčkách, kteří respektují princip plurality a kteří jsou ochotni se přiměřeně politicky angažovat, ať už pořádají diskusní fóra na pracovištích

v obcích, promlouvání různých všeobecných a místních požadavků, úsilí o nezávislou kandidaturu ve volbách do zastupitelských sborů, či jinak. Hnutí za občanskou svobodu

tedy má být polem svobodného projevu politické vůle občanů a tím i prostředím krytému různých konkrétnějších politických a zájmově orientovaných snah.

Jako východisko k úvahám, námětů k rozpracování či nejvšeobecnější společenské principy

odkudliše všem spoluočasně a tudíž i všem potenciálními účastníky Hnutí za občanskou svobodu, několik základních myšlenek a cílů, za nichž jsme se zatím chodili.

1. Naši tradice je demokracie

Pro strastiplných událostech našich nedávných dějin si mnozí Čechů a Slováků klade

otázku, zda byle neudrží bourat Rakousko a ustavit samostatný československý stát,

což - jako malá země v centru Evropy - mále jen těžko odolává tlakům svých mocnějších

svěsí. Tito lidé napomínají, že Masaryk a jeho spolupracovníci - Češi a Slováci - chápali

základní princip republiky jako soudržnosti epochální demokratické revoluce, směřující k Evropě

co postupně se sjednocujícímu společenství demokratických států. Jejich pojetí vycházelo

z národních moderního světa, v němž všechny společenské síly touží po rovnoprávném

zájmem a v němž budou hranice mezi národy a státy stráct nezbytně význam.

Shledá to koncepte nikterak provizionální či sovietické. Jakkoliv trpky jsou evropské

události posledních desetiletí, Masarykova dlouhodobá koncepce se přesto dnes potvrzuje

jako myslitelná: dokládá to proces stále hlubšího sjednocování v rámci, který už

dlouho dobu probíhá v západní části našeho kontinentu. Velké ohrožení, ať už válečné nebo

technologické, kterému musí dnes Evropa a svět čelit, nelze však natrvalo odvrátit, bude-li

základní demokratické jednoty naplňován jen v její části Evropy. Proto si stále víc lidí

v Evropě i na Východě uvědomuje, že jedinou cestou pro nás pro všechny je usilovat

o plnou demokracii v celé Evropě, tedy i v té její části, v níž žijeme my. Jme přesvědčeni,

že to je jediná možná cesta i pro československo. Nevíme zatím, jakým způsobem se

naše země může k demokracii ubírat a jaké formy bude tato demokracie jednou mít. Pouhý

výhled do minulosti je nemožný. Přesto se však domníváme, že ideály a hodnoty, z nichž

se náš stát vrodil, a zkušenosti - dobré i špatné - které ve svém první desetiletí

živil, představují velké a inspirativní dědictví, a něž se lze opírat.

Čili by nám tedy mělo především jít, je skutečná demokracie.

Čas demokracie pro všechny. Demokracie jako systém založený na duchovní, politické

hospodářské pluralitě a na vzájemné toleranci.

moc můžeš lidem ukázat ty i jí.

Amen

POZN. RED.: OTISKNU TO BEZ VĚDOMÍ
AUTORA

každého člověka těžké, ale překvapíme své okolí životem, ve světle Kristova vzkříšení.

Druhý náitek Kristova vzkříšení vidí apoštol Pavel ve změně perspektivy našeho života, ve změně výhledu kupředu. Bez Kristova vzkříšení se náš život neodola-
tečně řídí do smrti, která je naprostým koncem našich možností. Kristovo vzkří-
šení mění smutný konec našeho života v CÍL. Místo osudového konce, místo neblažé
jámy hrobu, je zde cílová páska, kterou proběhneme, abychom získali odměnu za
dobrý běh víry. Neběžíme tedy do neznáma, ke hrobu, který nás na věky pohřbí.
Běžíme přece vstříc Ježíši Kristu, který ^{na} nás ve chvíli i smrti čeká, aby nás
dovedl do svého království.

Jinak řečeno máme najednou naději, protože známe cíl svého života. A to je
přece obrovská síla. Protože Ježíš Kristus už mrtvých vstal, má cenu se po pravdě
ptát, má cenu se pravdou řídit, má cenu žít pro druhého a být mu ku ~~zemeá~~
pomoci. Má cenu nebýt sobcem a přestat se už starat jen o sebe. Má cenu stavět
v tom dobrém co uděláme - nové kmeny budoucího Božího, království, Nic není
marné a zbytečné. Všecko má svůj smysl, protože můj život i svět mají svůj
dobrý cíl. Apoštol Krista následuje, smese i utrpení pro víru, ale i své po-
moci. Ví přece, že když bere na sebe podobu Kristovy smrti - oběť zmrtvých-

vstání, které pro něho vybojoval Ježíš Kristus svým vzkříšením z mrtvých.
A už jsme u toho třetího úžitku zmrtvýchvstání. Je vyjádřením slovy : Všecko,

co mi bylo ziskem pokládám za ztrátu, protože Kristus je mi nade všecko -
On je můj Pán. Je to veliká věc, vědět, kdo je můj Pán, koho mohu brát v životě
vázně. Nechci-li být cynikem, musím něco brát vážně, před něčím se sklánět,
něco mi musí být svaté a nedotknutelné. Apoštolovi jde o to, aby jeně raněm
byl vždycky Ježíš Kristus. Na ničem jiném mu teď už tolik nezáleží. Touží
po tom, aby Ježíš Kristus byl v jeho životě oslaven. To je ta jeho změna,
které je ve světě dobře vidět. Bezpečná je pycha, hrdoť. Dobře to znal jako
farizeus. Bezpečná je nezávěsnost. Bezpečná je utíkat před utrpením, když
právě v něm mohu ukázat, jak ve spojení s Kristem mohu nad ním vítědit. Je to
slabá víra, když křesťan chce ve světě všecko stihnout, když není ochoten se
ničeho vzdát pro svou víru.

Vzkříšení Kristovo je nepochopitelné, neboť je to něco radikálně nového.

Tak i v našem životě, když ve vzkříšeného Krista věříme, se objevuje stej-
ně hodnot. Jiná perspektiva života, znamenající jinou naději a jiný výhled
kupředu. Konečně se vzkříšení Ježíše Krista v našem životě projeví tak, že
jen On se stane Pánem a Králem našeho života.

Vidíte - místo pouhého diskutování, které ~~devede~~ ~~navede~~ k ničemu, nechce dnes na
sebe působit Ducha vzkříšeného Krista, který nové činí všecko. To nové lidí
uvidí v našich životech, to nové je máše přivést k víře. To nové nejsou jen
naše slova, to nové je náš život. Nejsme a nebudeme na něj sami. Po kázání nám
to chce potvrdit ještě Všecko Pán, že náš Pán byl vzkříšen z mrtvých a jeho

svých dopisech sborům nikde nedokazuje vzkříšení Ježíše Krista, ani nemají lidi, aby vstoupili do církve. Místo toho - jak o tom svědčí dnešní náš bar-
formou osobní spovědi - ukazuje, jak se jeho život hluboce změnil, když se
uvěřit v Kristovo vzkříšení.

Je to zřejmé z jeho slov : Cokoliv mi bylo ziskem, to jsem pro Krista od-
sal jako ztrátu a vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal
Ježíše Krista svého Pána, je mi nade všechno.

Užitěk Kristova vzkříšení je tedy v první řadě ve změně stupnice hodnot.
Zpravidla položíme na první místo mravní bezúhonnost. Pak říkáme : pohleďte
snažím se dobře žít, nechci vědomě dělat nic zlého. To přede stačí !

Apoštol byl dřív také takový. Žil podle Božího zákona bez úhony - ohlíbil
se tím, že něco dobrého už ve svém životě vykonal. Ale to všechno ve sro-
vnání s Ježíšem Kristem není NIC. To, co mi bylo ziskem, odpsal jsem pro
Krista jako ztrátu. Kdo se na život dívá vírou ve Vzkříšení z mrtvých -

tomu to, co bylo CENNÉ, se stává často bezcenným a zase to, co považoval
za bezcenné se stává cenným. Vzkříšený Ježíš mu ukázal jak spoléhání na
vysokou mešerně mravní úroveň vede jen k sobeckému povyšování se nad dru-
hé a to ve srovnání s Ježíšem Kristem, s tím jak on žil zde na zemi - se
nejednou stává bezcenným. Bez Krista, nejednou to všechno ztrácí svou cenu.
Kristus dává víc : Kristus nám bere naše sobectví, to čeho si my lidé ceníme,
a vede k tomu, že nejednou to, co je ve světě nedocenené, čemu se člověk
rád vyhne, se pro křesťana stává tím hlavním a uražujícím.

Apoštol myslí na službu druhým lidem, do, níž se lidé nahrnou, ale i na
všelijaké těžkosti, které ho potkávají, jako víru v Ježíše Krista. Nic mu nevede
že mnohým připadá početilý, že leckdy se mu vysměje. Dokonce řekne, že se
rád připodobňuje Ježíši Kristu i ve všelijakých těžkostech, které přijdou
do jeho života, ať už na něho přicházejí pro, víru, anebo z titulu našeho
porušeného lidství, k němuž patří nemoci, všelijaké těžkosti a katastrofy.
Pavel všechno to zlé a bezcenné přijímá jako potvrzení toho, že jeho cesta
života je následováním Ježíše Krista. Následováním, které nekončí ve smrti
ale končí zmrtvýchvstáním. To je ta Pavlova z m ě n a : jiný pohled na utrpení.
Dříve v kříži Ježíše Krista viděl slabost. Kříž se vysnával, jako důkazu,
že Ježíš nebyl Božím synem. Nyní má docela jinou stupnici hodnot.

Dokonavá se ve chvílích nemocí, slabo stí a těžkostí Boží milost. B. a s.
vzkříšení svého Pána sice nikomu nedokážeme, ale ovoce vzkříšení by měli
lidé na nás vidět: v jiném hodnocení života, v tom, že si nebudeme stýskat
a stále jen naříkat nad svými bolestmi a nemocmi. V tomž se to všechno pří-
máme, neboť tím se naše cesta připodobňuje cestě našeho Pána. Pak i my
máme tenzí neskazitelnou okolo sebe přikázat pro Kristovo vzkříšení. Do pán dává
sílu k tomu, že nezapomínáme v utrpení nemocí, ve stáří, kteří je v ...

ČPS : Mt 28, 1-14

Text : Mt 3, 7-8, 10-11

Ale cokoli mi bylo ziskem, to jsem pro Krista odepsal jako ztrátu. A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše svého Pána, je mi nade všechno. Pro něho jsem všechno ostatní odepsal a pokládám to za nic, abych poznal JEB a MOC JEHO VZKŘÍŠENÍ i účast na jeho utrpení. Beru na sebe podobu jeho smrti, abych tak dosáhl zmrtvýchvstání.

Milí bratři a sestry,

nechceme v dnešní velikonoční neděli jen vzpo-
minat nato, co se událo toho roku 33 po Kristu v Jeruzalémě. Jen opa-
kovat svědectví Ježíšových učedníků jak jsme je dnes slyšeli : Že hrob,
kam byl položen Ježíš na Velký pátek, byl třetího dne prázdný, že Ten
který byl ukřižován a zemřel, byl vzkříšen z mrtvých. To jsme až mnoho-
krát slyšeli. Víme však, že lidé dnes nechtějí věřit jen pouhým slovy.

Dá se přece namítnout, že vzkříšení Ježíše Krista si mohli vymyslet jeho
učedníci my opravdu nemáme o něm nikde jinde zprávu, než jen v bibli.
Tak se dnes raději v kázání podíváme, jak se k Ježíšovu vzkříšení posta-
vil ten, který od samého začátku něco takového důrazně popíral - apoštol
Pavel. Když později v Ježíše Krista uvěřil, neudělal to, co my tak často
děláváme: diskutuje s odpárci, nehádá se s těmi, kteří nechtějí věřit, že
Ježíš z mrtvých vstal. Z vlastní zkušenosti ví, že to k ničemu nevede.
Ani on se přece nenechal přesvědčit zprávami Ježíšových učedníků. Navzdory
klidně tomu dál pronásledoval křesťany, kteří vyznávali vzkříšení svého
Mistra a Pána. A přece nakonec směl uvěřit, že Ježíš byl vzkříšen z mrtvých.
Víme, kdy se to stalo. Jak se s ním setkal sám vzkříšený a řekl mu Sauli.

Sauli, proč se mi protívíš. A najednou ten Saul - Pavel vidí, jak se hluboce
mýlil, jak cesta jeho života, po níž až dosud šel, byla neprosto falešná.
Ke správnému pochopení Ježíše Krista mu aspoň nepřímo pomohli křesťané, které
tak vášnivě pronásledoval. Kdyby jich nebylo, kdyby nebylo církve, Saul-Pavel
by neměl příležitost se setkat se Vzkříšeným. A to platí dodnes : předpokladem
pro přijetí neslychané zprávy o vzkříšení Ježíše Krista - je i dnes pro nás
c í r k e v , lid Kristův, který je v tomto světě. Ostatně jen v církvi se
dnes zvěstuje Boží slovo. Církev to je, která nám dává do rukou bibli, abychom
v ní se setkávali s živým Kristem.

Ale to je jen formální předpoklad k víře a nic víc. Proto apoštol Pavel ve

cenzor ale spíš usoudil, že bílá tu má převahu nad rudou. Pro zajímavost v motorčeskoslovenské měl dřevovýt také Michael Florián se Staré říše a jeho blízká příbuzná, tehdy mladíček Juliána Stritzková, dnešní žena Martina Jirouse. Tak se události vracejí ke svým východním bodům, neboť když píšu tyto řádky, je právě Ivan Jirous v Jihlavě odsouzen k 16 měsícům vězení; napsal a dával podepsat protest proti nezákonnostem a žádal vyšetření svrti vězně Pavla Wonky.

Pohřeb se konal v sobotu 12. dubna. Smuteční tryzna se odbývala před bránou Motorpalu nad rakví mluvil ředitel podniku předseda organizace komunistické strany a náčelník lidové milice. Rakev byla zahalena do státní vlajky. Od továrny se kondukt vydal kolem Pločkova domu na hřbitov. Od brány Motorpalu ve Starých horách jsou to ke hřbitovu dobré tři kilometry, tam všude stáli lidé na chodnicích, šli v průvodu a přidávali se k němu, Tisíce lidí. Rakev již snášeli k hrobu a konec průvodu byl ještě u továrny. Přišli Jihlavané i lidé z celého okolí, Evžena Pločka doprovodily všechny organizace a korporace. Na přeplněném hřbitově promluvil vedoucí tajemník okresního výboru KČM. Byl jarní den. Svítlo slunce.

Snad se letos 4. dubna podaří jihlavským přátelům položit na hrob Evžena Pločka kytičku.

velikopátek, což může naznačovat až vědomě či intuitivně volený předobraz oběti Kristovy. Zřejmě však jen u toho se víme jistě. Po druhé hodině, když v pátek v Motorpalu skončila smůla, šel nebo jel Evžen Plocek na náměstí. Asi v půl třetí ho na stanici trolejbusu potkal Jaroslav Šebesta. Plocek vypadal i mluvil smutně, dost to kontrastovalo s jeho založením šlechetka plného života a elánu. Předpovídal návrat hluboko do předleďnových poměrů. Šijí ve státech, řekl mu Šebesta, který odjížděl na práve smlouvenou schůzku, popovídáme a mluvili spolu pár minut než přijel trolejbus. Plocek podával Šebestovi obřadní ruku, ten si důvod oné obřadnosti uvědomil, až když bylo po všem. Naš se tento muž v dobrém postavení a v nejlepší věku chystá, nenapadlo nikoho.

V kavárně Alfa s ním mluvil kasarád s mladí, taky nic nevytušil. Zde mohl Evžen Plocek vypít tak tři panáky rumu, jejich množství by odpovídalo třem promile alkoholu v krvi, jak je pak zaznamenala lékařská správa. Všichni s ním jsem mluvila, vyloučili, že by Plocek byl alkoholik nebo že by jednal pod vlivem alkoholu. Ani po jeho smrti jihlavští nedověřili antipropagandě s něj alkoholika udílat. Zřejmě se napil pro uvolnění a jeden můj přítel dobře poznamenal, že podivné by spíš bylo, kdyby se předem něčeho nenapil. Taky někomu telefonoval, bespočteno nejzjistila komu. Potom šel do drogerie na levé straně náměstí a koupil si dvě lahve nitrocelulosevého ředidla. O kus dál se pak v průjezdu jednoho domu polil. Měl na sobě zelený hubertus a černou radionku, jednu lahvi se polil zepředu, druhou zezadu. Byle před velikonoce, na náměstí byly kolotoče, houpáčky, střelnice, krásky, jarní pouť. Byla tu spousta lidí. Když jihlavský koordinační výbor uměleckých svazů a pracovníků v kultuře vydal k události prohlášení, kritizoval v něm činitele městské správy, že v den pohřbu nevykázala s náměstí zábavní podniky a že tu nevyvěsily jedinou smuteční vlajku. Jednou, myslím si, tu bude mít Evžen Plocek pamětní desku. Přesšel mezi houpáčkami a lidmi náměstí směrem vzhůru a napříč a když míjel střelnici, hodil na její pult složený papír, na něm vlastní rukou v jedné větě napsal i důvod své smrti i svou závěť: Jsem pro lidskou tvář a pro demokracii. Kolem mariánského sloupu došel na roh náměstí před tehdejší sekretariát KSČ, dnes je v budově spořitelna. Bylo po třetí hodině. V krabičce měl jedinou zápalku. Že si nechal při sobě jen tu jedinou i že demonstrativně oběť ontěl podstoupit uprostřed lidského davu, jakoby nasvědčovalo, že hrál s osudem. Prohrál. Zápalka se vznítla, ředidlo muselo okamžitě vybuchnout a lidé hned nevěděli, jestli nejde o nějakou potovou atrakci, zmateně váhali a on ~~každá~~ stál a hořel, a až po chvíli ho svalili na zem a strhli s něj hubertus. Hořela mu již i kůže. V nemocnici umíral do 9. dubna. Chodila za ním jeho žena i přátelé. Jaroslav Šebesta za ním byl dva dny před smrti. Evžene, optal se, bylo to až tak nutné? Já neměl jinou možnost protestu, odpověděl Evžen Plocek.

Po zprávě v rozhlase v pátek večer následovalo přísné vládní embargo na všechny informace o události. Předseda vlády Oldřich Černík už v sobotu osobním příkazem zavázal jihlavské funkcionáře nedávat žádné správy pro tisk. Do centrálního tisku o Plokově sebesoběti skutečně nepronikla ani řádka. Ostatně v té době byli již všechny svobodomyšlné noviny i novináři umlčeni. Evžen Plocek umíral v době, kdy se schylovalo k pověstnému dubnovému plénu IV KSČ, kde se dokončil mocenský převrat zahájený invazí. Do Jihlavy přijel dokonce zvláštní zplnomocněnec Sovětského svazu pro okupaci Československa tajemník Kuzněcov, dal svolat předsednictvo okresního výboru KSČ a vyžádal si od něj a od bezpečnosti politickou zprávu o situaci ve městě a v okrese. Maláhal na to, nešířit zprávy o případu a rozhodně nedělat veřejný pohřeb.

Umlčet zprávy o vzorné oběti se podařilo jen zcela. Když Plocek zemřel, závodní časopis Tryska uveřejnil jeho životopis a portrét, z novinového výstřižku hledí mladistvá, otevřená a bezelstná tvář. Okresní časopis Jiskra zveřejnil zprávu o Plokově pohřbu. Proti vůli zavazanců funkcionářů si dělnici Motorpalu vynutili oficiální obřady, okresním funkcionářem a institucím nesbylo, než se přidat. Že se Plokovu oběť nepodařilo zdiskreditovat, o to se zasloužil zejména koordinační výbor uměleckých svazů, jeho jihlavská pobočka. Malíř, ředitel divadla, historik, socioložka, lékař. Psali Evženu Ploekovi do nemocnice, ti nejlíbilí ho tam navštívili, získávali utajované zprávy o případu, sabrávali jeho falešnému výkladu, pomáhali i s přípravou pohřbu. Po letech o Plokově psal a vyprávěl jeden z nich, lékař Rudolf Hambaoh, který emigroval do Německa. Umělci Jihlavska se pokusili vydat novoročenku k roku 1970 Rodné zemi zpívám, v níž verše Jnaa Nehradnička a obraz Bohumila Krátkého Prométheu oběť měli připomenout oběť Evžena Ploeka. Novoročenka byla vytištěna, ale bylo zakázáno jí rozšiřovat, údajně protože na fotografii titulní strany bylo pole bílých máků, a mezi nimi jeden jediný rudý. Rudá barva jednoho květu uprostřed ostatních bílých mohla připomínat ojedinělost Ploekova činu,

progresivistů. Na krajské konferenci v Brně byl zvolen delegátem XIV. sjezdu KČM. Po jízdě z Jihlavy na Vysočanský jezdě všech 13. Čalovců, její tajemník, bydlící v hotelu Opava. Tehdejší tajemník okresního výboru Jaroslav Šebesta, který má hlavně do případu smrti oběti svislou, ohodil s Evženem Pločkem po Prase: sovětské tanky v ulicích, zablokované mosty, rozstříhané domy, lidské oběti, nápry na sdech a vřolách, virulentní postřehy davů a diskuse v ulicích, noční stanné nápry. Přírodná atmosféra země neprávně obsazená, prý ale Pločka nedopřimovala, muž vyslaný s okresního ústraní k důležitým událostem se nadohl chytrým vřodem Vysočanského sjezdu. Odejdou s dlouhým nosem, řekl Šebestovi, ve Vysočanských to odhlasujeme.

Ptala jsem se všech, s nimi jsem o Pločkově mluvila, jak si vysvětlují jeho rozhodnutí upálit se. Zlom prý u něho nastal někdy v březnu roku šedesátého devátého, kdy atmosféra po provokacím útoku na kancelář Aeroflotu v semi satulha. Muž, který sešně být jmenován, a který Pločka dobře znal, řekl: Ve funkci byl Evžen dost suverénní, šelka s něj jistota. Byl v tom až lehkomyšlný, i o věcech velmi složitých snadno prohlásil to se zařídí. Takže proti proložce protestoval smrtí? - Muž, který Pločka znal, na otázku odpověděl: Události se ho silně dotýkaly. Byl to citlivý člověk. Poutry na něj působily deprese. Jaroslav Šebesta mi půjčil dopis Pločkova učitele a přítele Dr. Fr. Bělky. Ten si po Pločkově smrti vybavil, že už někdy kolem května 1968 mu v dlouhém rozhovoru o situaci Evžen řekl: Nechci semřit jako dobře situovaný pensista. V momentu sebeoběti věta zamřla procky, ale v okamžiku, kdy byla vyslovena mohla znamenat mnohé. Snad viděl jasněji a dřív černou budoucnost která nás čekala, řekla Marie Holubcová, žena vybavená schopnostmi a vzděláním k vědecké práci. Normalizátoři ji poslali nejdříve kydat hněv a teď pracuje v pekárně jako dělnice i na nočních směňkách. Nikdo, s kým jsem mluvila, však nepřipustil jiný motiv Pločkova rozhodnutí, než výhradně politický. Politický protest vlastni smrti. Úvaha naráží tak podobně jako naráží pták zavřený v místnosti na přesni sklo: vše za křivou je ve své fakticitě jasné, a přece je stišno postihnout smysl viděného. Ede, na kterém místě překročil Evžen Ploček onu mez, která nás uprňuje vrací do života? Byl ženatý, měl třináctiletého syna, chlapeč prý na něm lpěl, otcova smrt prý byla pro něj těžkým otřosem. Evžen Pločka přeřili i oba rodiče, stará paní Pločková prý nepřestávala chodit ve smutku a lidé ji často viděli na hřbitově. O manželce Evžena Pločka mi přátelé hovořili jako o umělavé, hočné, milé ženě, pracovala v závodě v konstrukci. A všichni dosvědčují, že Evžen byl řádný muž a o rodinu se staral. Těžko tedy napsat, že politické sklizení zavázilo více než odpovědnost k blízkým, ta odpovědnost v tom rozhodnutí nějak musela být obsažena. A je shola nemožné najít tu chvíli, tu událost, to slovo, to osudovou větu, která se natolik vryla do duše, že převážila nade vším. Z toho však, s jakou úctou o Pločkově oběti mi přátelé hovořili, a taky s reakce jihlavské vořejnosti na jeho čin před dvaceti lety, mohu usoudit, že v jeho rozhodnutí je obsaženo něco s dávných archetypů lidského jednání, jež vstupují do dramatu a legendy anebo prodohnují náboženství, a před nimi, když je mezi námi, uskuteční někde živý, stojíme v úžasu a uchwáčení.

Zajisté nejme pro sebeupalování. Každému takto rozhodnutému bych řekla neděle; to, je ještě jiná řešení, která jsi nevykoušel. Přesto, ale musím napsat, že pojetí mravnosti založené na ochotě k oběti, na protestu obětí, se vspírá právě tlak totalitní moci, která spravuje společnost ohlupováním a strachem, a že se u nás objevuje zároveň a v souvislosti s ní. A musím napsat i to, že tušenou sílu této mravnosti uplatnil nejen evangelizace, ted tedy husovstvím odchovaný Jan Palach, ale že ji jako jedinou pro sebe možnou použije i reformní komunista Evžen Ploček. A bylo by falešné vidět v oběti projev mesianismu nebo mučednictví, tento ton poněkud zazněl u mladického Jana Zajice, ale ani Palach ani Ploček se mučedníky necítili: to lidská bezmoe si hledala způsob odporu, s nimi si totalitní moc nejnéž může poradit, protože jeho mravní obsah je jí nedostupný.

V mírnějších ne tak dramatických podobách se na mravnosti vzdrně oběti v sedmdesátých a osmdesátých letech rozvinulo celé hnutí, mám na mysli Chartu 77 a ostatní nezávislé iniciativy, jež jsou založeny právě na filosofii nezávislého odporu slu i případnou oběti. Neboť každý, kdo se k takové iniciativě připojí, kdo by dnes byl jen napsal dopis ve prospěch Václava Havla, ten nejen přemáhá strach, nýbrž současně ví, že jej přemáhá i k tomu svět a oběti represí. Nemít strach ~~čestně~~ být moci potrestán za dobrou věc. Nemít strach obětov. cosi svého dobrého v odporu proti věci alé. Když uvěřili Ivana Polanského, všichni vydavatelé samizdatů se nabídli v petici k podobnému trestu. I po zatčení Václava Havla vznikla petice prokurátorovi, v níž se signatáři hlásili o trest, neboť také souhlasí a ti, zaš byl Havel odsouzen, s položením květin na Palachovu památku. Veřejně se o takový trest přihlásil protestem proti Havlovu odsouzení Radomír Malý. V zastalosti československých poměrů politických se takto paradoxně vytváří ohniskové myšlenkové a mravní kultury, které si zaslouží pozornost.

Po Palachovi a Zajicovi už musel Evžen Ploček vědět, že jej čeká jistá smrt. Vybral si

Bob byl absolventem ČEŠ v Jihlavě, ale také schizofrenik. Jeho oblíbená činnost - redigovat jihlavský kulturní zpravodaj a městský rozhlas mu byla zakázána, kvůli jeho nemoci. Jeho nemoc ho nutila písemně se obracet na hromadné sdělovací prostředky, na státní a stranické orgány od městských, až po ústřední. Jeho dopisování zpravidla končilo pobytem na psychiatrickém oddělení jihlavské nemocnice. Zde se ho snažili /většinou marně/ vyléčit z jeho dopisovací mánie. Jeho poslední pobyt na psychiatrii, který skončil tek tragicky, započal asi tímto způsobem.

V průběhu měsíce prosince 1988 vysílala ČST diskusní pořad sovětského ideologa s. Jakovleva s našimi novináři, v čele se s. Horeňákem. Bob byl vášnivým zastáncem s. Gorbačeva a přestavby v Sovětském svazu i u nás. Tato beseda se Bobovi vůbec nelíbila kvůli přístupu našich novinářů k diskusi. Proto nepsal dopis do Rudého práva. Šéfredaktor RP s. Horeňák Bobovi odepsal, že s jeho námítkami souhlasí a jeho názor na televizní diskusi akceptuje. Poté se Bob ještě jednou obrátil na RP a na prezidentkou Konečnou. Toto dopisování trvalo do února 1989. Bob byl v té době v pracovní neschopnosti, kvůli bolestem v zádech. Pracoval tot iž u ČSD jako topič. 9. ledna 1989 byl při pravidelné návštěvě své závodní lékařky odvezen na psychiatrii, kde zůstal až do tragického dne 11.3. 1989, který byl pracovní sobotou. Toho dne Bob nedovoleně opustil psych. léčebnu a odebral se na své pracoviště - kamenolom Kosov. Když přicházel ke kamenolomu po železničním svršku byl zachycen a usmrcen osobním vlakem č. 4806 jedoucím z Brna do Jihlavy.

*Neplačte, že jsem odešel,
ten klid a mír mi přejte —
jen věčné světlo vzpomínky
mi v srdci zachovejte.*

V hlubokém zármutku oznamujeme
všem příbuzným, přátelům a známým,
že nás navždy opustil náš drahý syn, bratr,
švagr, strýc, synovec, bratranec

Bohuslav Mejzlík

Zemřel tragicky dne 11. března 1989
ve věku 38 let

S drahým zesnulým se rozloučíme
v úterý dne 21. března 1989 ve 12 hodin
v obřadní síni krematoria města Jihlavy

Jménem veškerého příbuzenstva:

Bohuslav a Anděla Mejzlíkovi, rodiče
Jan, bratr
Štefinka, švagrová
Marcelko a Rastík, synovci

142 00 Praha 4 — Lhotka Zálesí 560

